

Środa, 9 lipca 2008 r.

Wewnętrzny rynek gazu ziemnego ***I

P6_TA(2008)0347

Rezolucja legislacyjna Parlamentu Europejskiego z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2003/55/WE dotyczącą wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego (COM(2007)0529 — C6-0317/2007 — 2007/0196(COD))

(2009/C 294 E/48)

(Procedura współdecyzji: pierwsze czytanie)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2007)0529),
 - uwzględniając art. 251 ust. 2 oraz art. 47 ust. 2, art. 55 i art. 95 Traktatu WE, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C6-0317/2007),
 - uwzględniając art. 51 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii oraz opinie Komisji Gospodarczej i Monetarnej oraz Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (A6-0257/2008),
1. zatwierdza wniosek Komisji po poprawkach;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli uzna ona za stosowne wprowadzenie znaczących zmian do swojego wniosku lub zastąpienie go innym tekstem;
 3. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji.

P6_TC1-COD(2007)0196

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 9 lipca 2008 r. w celu przyjęcia dyrektywy parlamentu europejskiego i rady 2008/.../WE zmieniającej dyrektywę 2003/55/WE dotyczącą wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 47 ust. 2, art. 55 i art. 95,

uwzględniając wniosek Komisji ||,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 211 z 19.8.2008, str. 23.

⁽²⁾ Dz.U. C 172 z 5.7.2008, str. 55.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 9 lipca 2008 r.

Środa, 9 lipca 2008 r.

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Wewnętrzny rynek gazu, wprowadzany stopniowo na całym obszarze Wspólnoty od 1999 r., ma na celu zapewnienie prawdziwej możliwości wyboru wszystkim konsumentom w Unii Europejskiej bez względu na to czy są oni obywatelami czy przedsiębiorcami, stworzenie nowych możliwości gospodarczych oraz zwiększenie poziomu handlu transgranicznego, co ma służyć osiągnięciu korzyści wynikających z energooszczędności, konkurencyjnych cen i wyższych standardów obsługi, jak również przyczynić się do bezpieczeństwa dostaw i racjonalnego wykorzystania energii.
- (2) Dyrektywa 2003/55/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego ⁽¹⁾ wniosła znaczący wkład w utworzenie ^{||} wewnętrznego rynku gazu.
- (3) Obecnie jednak nie można zagwarantować **wszystkim przedsiębiorstwom we wszystkich państwach członkowskich** prawa do sprzedawania gazu w innym państwie członkowskim na równych prawach z przedsiębiorstwami krajowymi, bez dyskryminacji i występowania ze słabszej pozycji. W szczególności nie istnieje jeszcze niedyskryminacyjny dostęp do sieci ani równie skuteczny nadzór regulacyjny we wszystkich państwach członkowskich, gdyż ramy prawne są niewystarczające.
- (4) W komunikacie Komisji z dnia 10 stycznia 2007 r., zatytułowanym „Europejska polityka energetyczna” ^{||}, zwrócono szczególną uwagę na zasadnicze znaczenie zakończenia budowy wewnętrznego rynku gazu ziemnego oraz stworzenia jednakowych warunków konkurencji dla wszystkich przedsiębiorstw gazu ziemnego prowadzących przedsiębiorstwo we Wspólnocie. Komunikat Komisji tej samej daty w sprawie perspektyw rynku wewnętrznego energii elektrycznej i gazu oraz jej sprawozdanie końcowe w sprawie dochodzenia w ramach art. 17 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 w odniesieniu do europejskich sektorów gazu i energii elektrycznej z badania konkurencji w sektorze wykazały, że obecne przepisy i środki nie zapewniają podstaw niezbędnych dla osiągnięcia celu, jakim jest właściwie funkcjonujący rynek wewnętrzny.
- (5) Bez skutecznego oddzielenia sieci od działalności w zakresie produkcji i dostaw istnieje ryzyko dyskryminacji w zakresie eksploatacji sieci oraz zniechęcania pionowo zintegrowanych przedsiębiorstw do dokonywania stosownych inwestycji w posiadane sieci.
- (6) **Państwa członkowskie powinny promować współpracę i monitorować skuteczność sieci na szczeblu regionalnym. Niektóre państwa członkowskie złożyły już wnioszek, który pozwoliłby osiągnąć taki cel.**
- (7) Obowiązujące obecnie zasady prawnego i funkcjonalnego wydzielenia nie doprowadziły dotychczas do skutecznego wydzielenia operatorów systemu przesyłowego **w każdym państwie członkowskim, częściowo ze względu na fakt, że istniejące prawodawstwo wspólnotowe nie zostało całkowicie wdrożone.** Na posiedzeniu w Brukseli w dniach 8 i 9 marca 2007 r. Rada Europejska wezwała Komisję do opracowania wniosków legislacyjnych w zakresie skutecznego oddzielenia działań związanych z dostawą i produkcją energii od działań związanych z eksploatacją sieci.
- (8) Jedynie zniesienie naturalnych tendencji pionowo zintegrowanych przedsiębiorstw do stosowania dyskryminacji względem konkurentów w zakresie dostępu do sieci oraz inwestycji jest w stanie zagwarantować skuteczne wydzielenie. Wydzielenie własnościowe, które zakłada wyznaczenie właściciela sieci na operatora sieci zachowującego niezależność od wszelkich przedsiębiorstw związanych z dostawami i produkcją, jest bezspornie najskuteczniejszym i najbardziej stabilnym sposobem na rozwiązanie nieuniknionego konfliktu interesów oraz zapewnienie bezpieczeństwa dostaw. Z tej przyczyny Parlament Europejski w swojej rezolucji z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie perspektyw rynku wewnętrznego energii elektrycznej i gazu ⁽²⁾ ^{||} określił wydzielenie własnościowe na poziomie przesyłu jako najskuteczniejsze narzędzie wspierania inwestycji w infrastrukturę w niedyskryminujący sposób, sprawiedliwego dostępu do sieci dla nowych podmiotów oraz przejrzystego rynku. Dlatego też państwa członkowskie powinny być zobowiązane do zapewnienia, że ta sama osoba lub te same osoby nie są uprawnione do sprawowania kontroli — włączając w to posiadanie prawa akcjonariuszy mniejszościowych do blokowania decyzji w kwestiach o znaczeniu strategicznym, takich jak inwestycje — nad przedsiębiorstwem prowadzącym działalność w zakresie produkcji lub dostaw, i jednocześnie do wykonywania jakichkolwiek praw względem operatora systemu przesyłowego lub systemu przesyłowego lub do posiadania w nich udziałów. Przeciwnie, sprawowanie kontroli nad operatorem systemu przesyłowego powinno wykluczać możliwość posiadania jakichkolwiek udziałów w przedsiębiorstwie dostaw lub wykonywania względem niego jakichkolwiek praw.

⁽¹⁾ Dz.U. L 176 z 15.7.2003, str. 57.

⁽²⁾ Dz.U. C 175 E z 10.7.2008, s. 206.

Środa, 9 lipca 2008 r.

- (9) Każdy wdrażany system wydziałania powinien być skuteczny w zakresie eliminowania wszelkich konfliktów interesów między producentami i operatorami systemów przesyłowych, aby stworzyć system zachęcający do niezbędnych inwestycji i zapewnić dostęp nowych podmiotów w oparciu o przejrzyste i skuteczne przepisy regulacyjne, i nie może tworzyć uciążliwego lub skomplikowanego systemu prawnego dla krajowych organów regulacyjnych, którego wdrożenie byłoby trudne lub kosztowne.
- (10) Gaz importuje się do Unii Europejskiej głównie i w coraz większym stopniu z krajów trzecich. W związku z tym, w prawodawstwie wspólnotowym należy uwzględnić specyfikę integracji sektora gazu z rynkiem światowym, łącznie z różnicami między rynkami poszukiwań i wydobycia surowców (upstream) oraz handlu detalicznego i dystrybucji (downstream).
- (11) Ponieważ w ramach wydziałania własnościowego wymagana jest w niektórych przypadkach restrukturyzacja przedsiębiorstw, państwom członkowskim, które postanowią przeprowadzić wydziałenie własnościowe, należy przydzielić dodatkowy czas na zastosowanie tych przepisów. Co więcej, ze względu na pionowe powiązania między sektorami energii elektrycznej i gazu, przepisy dotyczące wydziałenia powinny mieć zastosowanie do obu sektorów.
- (12) Państwa członkowskie, które tego sobie życzą, mogą stosować przepisy niniejszej dyrektywy dotyczące rzeczywistego i skutecznego rozdzielenia systemów przesyłowych i operatorów sieci przesyłowych. Taki podział jest skuteczny pod warunkiem, że pomaga on zagwarantować niezależność operatorów systemu przesyłowego oraz wydajny jeżeli zapewnia właściwsze ramy regulacyjne gwarantujące sprawiedliwą konkurencję, wystarczające inwestycje, dostęp dla nowych uczestników rynku oraz integrację rynków gazu ziemnego. Taki podział opiera się ponadto na środkach natury organizacyjnej, dotyczących zarządzania operatorami sieci przesyłowych oraz na środkach dotyczących inwestycji, przyłączania do sieci nowych zdolności produkcyjnych i integracji rynków poprzez współpracę regionalną oraz spełnia wymogi ustalone na powyższym posiedzeniu Rady Europejskiej w dniach 8-9 marca 2007 r.
- (13) Państwa członkowskie powinny wspierać współpracę regionalną, mając możliwość powołania regionalnego koordynatora odpowiedzialnego za ułatwianie dialogu pomiędzy właściwymi organami krajowymi. Nowi producenci i dostawcy powinni być ponadto przyłączani do sieci w skuteczny sposób w odpowiednim czasie.
- (14) W celu zapewnienia właściwego wdrożenia niniejszej dyrektywy Komisja powinna pomóc tym państwom członkowskim, które napotykają problemy z tym związane.
- (15) Cel, jakim jest zintegrowana europejska sieć energetyczna, jest zasadniczy dla bezpieczeństwa dostaw i właściwego funkcjonowania wewnętrznego rynku gazu. Komisja powinna zatem, w konsultacji z zainteresowanymi podmiotami (zwłaszcza z operatorami systemów przesyłowych i z Agencją ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki („Agencja”) utworzoną na podstawie rozporządzenia (WE) nr .../2008 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia ... [w sprawie utworzenia Agencji ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki] ⁽¹⁾), ocenić wykonalność utworzenia wspólnego europejskiego operatora systemu przesyłowego i przeanalizować koszty i korzyści z punktu widzenia integracji rynkowej, a także skutecznego i bezpiecznego funkcjonowania sieci przesyłowej.
- (16) Aby zapewnić całkowitą niezależność działalności związanej z eksploatacją sieci od przedsiębiorstw związanych z dostawami i produkcją, a także aby uniemożliwić wymianę jakichkolwiek poufnych informacji, ta sama osoba nie powinna pełnić funkcji członka organów kierowniczych zarówno operatora systemu przesyłowego, jak też przedsiębiorstwa zajmującego się działalnością produkcyjną lub przedsiębiorstwa dostaw. Z tego samego powodu ta sama osoba nie powinna być uprawniona do mianowania członków organów kierowniczych operatora systemu przesyłowego i do jednoczesnego posiadania udziałów w przedsiębiorstwie dostaw.
- (17) Ustanowienie operatorów systemu przesyłowego zachowujących niezależność od przedsiębiorstw związanych z dostawami i produkcją powinno umożliwić pionowo zintegrowanym przedsiębiorstwom utrzymanie własności aktywów sieci przy jednoczesnym zapewnieniu skutecznego oddzielenia interesów, pod warunkiem, że niezależny operator systemu przesyłowego pełni wszystkie funkcje operatora sieci, oraz że wdrożona zostanie szczegółowa regulacja i szeroko zakrojone mechanizmy kontroli regulacji.

⁽¹⁾ Dz.U. L ...

Środa, 9 lipca 2008 r.

- (18) W przypadku, gdy przedsiębiorstwo będące właścicielem systemu przesyłowego stanowi część pionowo zintegrowanego przedsiębiorstwa, państwa członkowskie powinny otrzymać możliwość dokonania wyboru pomiędzy **dwoma opcjami**: wydzieleniem własnościowym lub **ustanowieniem niezależnego operatora systemu lub skutecznym i wydajnym wydzieleniem**.
- (19) **W celu zwiększenia konkurencji na wewnętrznym rynku gazu należy umożliwić odbiorcom niebędącym gospodarstwami domowymi wybór dostawców, jak również podpisanie umów zabezpieczających dostawę gazu z kilkoma dostawcami. Takich odbiorców należy chronić przed klauzulami o wyłączności, które mają na celu wyeliminowanie konkurencyjnych i/lub uzupełniających ofert.**
- (20) Przy wdrażaniu skutecznego wydzielenia należy przestrzegać zasady niedyskryminacji pomiędzy sektorem publicznym i prywatnym. Aby cel ten mógł zostać osiągnięty, ta sama osoba nie powinna mieć możliwości wywierania żadnego wpływu, samodzielnie lub wspólnie z innymi osobami, na skład, głosowanie lub decyzje organów zarówno operatorów systemu przesyłowego, jak i przedsiębiorstw dostawców. █
- (21) █ Oddzielenie działalności związanej z eksploatacją sieci od działalności dostawczej powinno obowiązywać na całym obszarze Wspólnoty █. Powinno stosować się to w równym stopniu do przedsiębiorstw prowadzących przedsiębiorstwo w UE jak i przedsiębiorstw prowadzących przedsiębiorstwo na terytorium państw trzecich. W celu zapewnienia skutecznego oddzielenia działalności związanej z eksploatacją sieci od działalności dostawczej na całym obszarze Wspólnoty, krajowe organy regulacyjne powinny zostać upoważnione do odmowy przyznania certyfikacji tym operatorom systemu przesyłowego, którzy nie stosują się do zasad wydzielenia. Aby zapewnić konsekwentne stosowanie na całym obszarze Wspólnoty oraz przestrzeganie międzynarodowych zobowiązań Wspólnoty, **Agencja** powinna mieć prawo do dokonywania przeglądu decyzji w sprawie certyfikacji podjętych przez krajowe organy regulacyjne.
- (22) Zabezpieczenie dostaw energii stanowi jeden z zasadniczych elementów bezpieczeństwa publicznego i w związku z tym jest ściśle powiązane ze sprawnym funkcjonowaniem wewnętrznego rynku gazu █ **oraz z integracją odizolowanych rynków państw członkowskich**. Gaz może dotrzeć do obywateli Unii jedynie za pośrednictwem sieci przesyłowych. Funkcjonujące **otwarte** rynki gazowe **zapewniające realne możliwości handlowe**, a w szczególności sieci oraz inne aktywa powiązane z dostawami gazu, są niezbędne dla konkurencyjności gospodarki oraz dobrobytu obywateli Unii. Z zastrzeżeniem jej międzynarodowych zobowiązań, Komisja jest zdania, że sektor przesyłu gazu ma ogromne znaczenie dla Wspólnoty, w związku z czym niezbędne są dodatkowe środki ochrony odnoszące się do wpływu krajów trzecich, tak aby nie dopuścić do jakichkolwiek zagrożeń dla porządku publicznego i bezpieczeństwa publicznego Wspólnoty oraz dla dobrostanu obywateli Unii. Środki takie są również niezbędne dla zapewnienia zgodności z przepisami dotyczącymi rzeczywistego wydzielenia.
- (23) Niezbędne jest zapewnienie niezależności operatorów systemu magazynowania, tak aby usprawnić dostęp stron trzecich do instalacji magazynowych, które są konieczne z technicznego lub ekonomicznego punktu widzenia dla zagwarantowania skutecznego dostępu do systemu dla realizacji dostaw do odbiorców. Za właściwe uznaje się zatem rozwiązanie, w którym instalacje magazynowe są prowadzone przez podmioty prawnie odrębne, posiadające skuteczne prawo do podejmowania decyzji odnoszących się do aktywów koniecznych dla utrzymania, eksploatacji i rozbudowy instalacji magazynowych. Niezbędne jest również zwiększenie jawności w zakresie zdolności magazynowej oferowanej stronom trzecim poprzez zobowiązanie państw członkowskich do sprecyzowania i opublikowania niedyskryminujących, jasnych ram, które określą odpowiedni system regulacyjny odnoszący się do instalacji magazynowych.
- (24) Niedyskryminacyjny dostęp do sieci dystrybucyjnej decyduje o dostępie dostawcy do odbiorców na poziomie detalicznym. Możliwość stosowania dyskryminacji w zakresie dostępu stron trzecich oraz inwestycji są jednak na poziomie dystrybucyjnym mniejsze niż na poziomie przesyłu, gdyż na poziomie dystrybucyjnym ograniczenia przesyłowe i wpływ przedsiębiorstw związanych z produkcją są zazwyczaj mniej istotne niż na poziomie przesyłu. Co więcej, funkcjonalne wydzielenie operatorów systemu dystrybucyjnego stało się, zgodnie z dyrektywą 2003/55/WE, obowiązkowe dopiero od dnia 1 lipca 2007 r. i jego wpływ na rynek wewnętrzny musi dopiero zostać oceniony. Obowiązujące obecnie zasady prawnego i funkcjonalnego wydzielenia mogą doprowadzić do skutecznego wydzielenia pod warunkiem, że będą one wyraźniej określone, właściwie realizowane i ściśle monitorowane. Mając na względzie stworzenie jednakowych warunków konkurencji na poziomie detalicznym, należy monitorować działalność operatorów systemu dystrybucyjnego, aby zapobiec wykorzystywaniu przez nich swojej integracji pionowej do umocnienia pozycji konkurencyjnej, zwłaszcza w stosunku do gospodarstw domowych i innych małych odbiorców.

Środa, 9 lipca 2008 r.

- (25) **Państwa członkowskie powinny podjąć konkretne środki w celu wsparcia szerszego stosowania biogazu i gazu z biomasy, których producenci powinni uzyskać niedyskryminujący dostęp do systemów gazowniczych, pod warunkiem, że dostęp ten pozostaje w ciągłej zgodności z odpowiednimi przepisami technicznymi i normami bezpieczeństwa.**
- (26) Dyrektywa 2003/55/WE wprowadziła wymóg, aby państwa członkowskie ustanowiły krajowe urzędy regulacji posiadające szczególne uprawnienia. Jak pokazuje jednak doświadczenie, na przeszkodzie skuteczności regulacji stoi często brak niezależności krajowych urzędów regulacji od władz, a także niewystarczające uprawnienia i zdolność decyzyjna. Z tej przyczyny Rada Europejska, na powyższym posiedzeniu w Brukseli || wezwała Komisję do opracowania wniosków legislacyjnych, zapewniających dalszą harmonizację uprawnień i zwiększanie niezależności krajowych urzędów regulacji.
- (27) Jeśli rynek wewnętrzny ma funkcjonować w sposób poprawny, krajowe urzędy regulacji muszą mieć możliwość podejmowania decyzji we wszelkich istotnych kwestiach regulacyjnych, jak również muszą być w pełni niezależne od wszelkich innych interesów **przedsiębiorstw** publicznych bądź prywatnych.
- (28) Krajowe urzędy regulacji powinny posiadać uprawnienia do wydawania wiążących decyzji w odniesieniu do **operatorów sieci** oraz do nakładania skutecznych, odpowiednich i odstraszających sankcji na **tych operatorów sieci**, którzy nie wywiązują się ze swoich zobowiązań. Należy również przyznać im uprawnienia do podejmowania decyzji, niezależnie od stosowania reguł konkurencji, w sprawie wszelkich stosownych środków **dotyczących dostępu do sieci dla zapewnienia skutecznej konkurencji, niezbędnej** dla właściwego funkcjonowania rynku, jak również do zapewnienia wysokich standardów usług publicznych zgodnie z otwarciem rynku, ochrony słabych ekonomicznie odbiorców, oraz pełnej skuteczności środków || ochrony konsumentów. Przepisy te powinny pozostawać bez uszczerbku zarówno dla uprawnień Komisji w zakresie stosowania reguł konkurencji, włącznie z badaniem połączeń przedsiębiorstw o wymiarze wspólnotowym, jak i dla reguł dotyczących rynku wewnętrznego, takich jak swobodny przepływ kapitału.
- (29) **Krajowe urzędy regulacji i organy nadzoru rynków finansowych powinny współpracować, aby umożliwić sobie wzajemnie wgląd na swoje rynki. Powinny one też posiadać uprawnienia do pozyskiwania właściwych informacji od przedsiębiorstw gazowniczych w oparciu o odpowiednie i wystarczające dochodzenia, do rozstrzygnięcia sporów i nakładania skutecznych sankcji.**
- (30) Inwestycje w znaczące elementy nowej infrastruktury wymagają zdecydowanego wsparcia przy jednoczesnym zapewnieniu właściwego funkcjonowania wewnętrznego rynku gazu ziemnego. W celu zwiększenia korzystnego wpływu objętych odstępstw projektów infrastrukturalnych na konkurencję i bezpieczeństwo dostaw, należy zbadać zainteresowanie ze strony rynku w trakcie fazy planowania projektu, jak również wprowadzić reguły zarządzania ograniczeniami przesyłowymi. W przypadku, gdy infrastruktura jest zlokalizowana na terytorium więcej niż jednego państwa członkowskiego, Agencja || powinna rozpatrywać wnioski o zastosowanie odstępstwa w celu lepszego uwzględnienia następstw transgranicznych oraz ułatwienia obsługi administracyjnej. Ponadto, uwzględniając szczególnie profil ryzyka tego rodzaju dużych projektów infrastrukturalnych objętych zwolnieniem, należy umożliwić czasowe zwolnienie przedsiębiorstw dostaw i przedsiębiorstw produkcyjnych z obowiązku stosowania zasad pełnego wydzielenia w odniesieniu do rozpatrywanych projektów. Powinno mieć to w szczególności zastosowanie, z przyczyn związanych z bezpieczeństwem dostaw, do nowych rurociągów w obrębie Wspólnoty transportujących gaz z krajów trzecich do Wspólnoty.
- (31) Wewnętrzny rynek gazu ponosi konsekwencje braku płynności i przejrzystości, który przeszkadza skutecznej alokacji zasobów, zabezpieczeniu przed ryzykiem oraz wejściu nowych podmiotów na rynek. Niezbędne jest zwiększenie zaufania do rynku, jego płynności oraz liczby uczestników rynku, dlatego też należy zwiększyć nadzór regulacyjny nad przedsiębiorstwami prowadzącymi działalność związaną z dostawami gazu. Wymogi takie nie powinny naruszać obowiązujących obecnie wspólnotowych przepisów dotyczących rynków finansowych, lecz powinny być z nimi zgodne. Niezbędna jest współpraca pomiędzy krajowymi urzędami regulacji i organami nadzoru rynków finansowych, tak aby umożliwiły sobie one nawzajem przegląd rynków, których to dotyczy.
- (32) **Strukturalne ograniczenia rynku gazu wynikające z koncentracji dostawców, długoterminowe kontrakty, na których opierają się dostawy, oraz brak płynności dystrybucji (downstream) prowadzą do nieprzejrzystych struktur cenowych. Jasna struktura kosztów wymaga większej przejrzystości w ustalaniu cen, dlatego też należałoby wprowadzić obowiązek handlowy.**

Środa, 9 lipca 2008 r.

I

- (33) Wymogi usług o charakterze użyteczności publicznej oraz związane z nimi wspólne minimalne standardy muszą być w dalszym ciągu umacniane w celu zapewnienia, że wszyscy odbiorcy mogą odnieść korzyści wynikające z konkurencji. Kluczowym aspektem dostaw dla odbiorców jest dostęp do danych na temat zużycia, dlatego też odbiorcy muszą być w posiadaniu dotyczących ich danych tak, aby mogli zwracać się do konkurujących przedsiębiorstw o składanie ofert w oparciu o te dane. Odbiorcy powinni również posiadać prawo do odpowiedniej informacji o własnym zużyciu energii. Regularnie przekazywane informacje na temat kosztów energii będą zachęcać do oszczędzania energii, gdyż dzięki nim odbiorcy uzyskają bezpośrednie informacje zwrotne dotyczące skutków inwestycji służących energooszczędności oraz zmiany postępowania.
- (34) *Wymogi usług o charakterze użyteczności publicznej oraz związane z nimi wspólne minimalne standardy muszą być w dalszym ciągu umacniane w celu zagwarantowania, że usługi związane z gazem naturalnym są dostępne ludności oraz małym i średnim przedsiębiorstwom.*
- (35) *Państwa członkowskie powinny zagwarantować instalację indywidualnych inteligentnych liczników zgodnie z dyrektywą 2006/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych⁽¹⁾, w celu przekazania konsumentom dokładnych informacji na temat zużycia energii oraz zapewnienia wydajności energetycznej użytkowników końcowych.*
- (36) *Konsumentom należy zajmować centralną pozycję w niniejszej dyrektywie. Należy poszerzyć i zagwarantować obowiązujące prawa konsumentów, które powinny obejmować większą przejrzystość i przedstawicielstwo. Ochrona odbiorcy oznacza, że wszyscy odbiorcy powinni móc korzystać z konkurencyjnego rynku. Krajowe urzędy regulacji powinny egzekwować prawa konsumentów, tworząc zachęty i nakładając sankcje na przedsiębiorstwa, które nie przestrzegają zasad ochrony konsumentów i konkurencji.*
- (37) *Konsumentom należy mieć dostęp do jasnych i zrozumiałych informacji na temat ich praw w odniesieniu do sektora energetycznego. Zgodnie ze swoim komunikatem z dnia 5 lipca 2007 r. zatytułowanym „W kierunku Europejskiej karty praw odbiorców energii”, Komisja powinna przedstawić, po konsultacji z zainteresowanymi stronami, w tym krajowymi organami regulacyjnymi, organizacjami konsumentów i partnerami społecznymi, dostępną, przyjazną użytkownikom kartę zawierającą prawa odbiorców energii już istniejące w prawie wspólnotowym, w tym w niniejszej dyrektywie. Dostawcy energii powinni zapewnić, aby wszyscy konsumenci otrzymali egzemplarz tej karty i aby była ona publicznie dostępna.*
- (38) *Aby zwiększyć bezpieczeństwo dostaw w duchu solidarności, państwa członkowskie powinny blisko współpracować, zwłaszcza w przypadku kryzysu dostaw energii. Za podstawę tej współpracy powinna służyć dyrektywa Rady 2004/67/WE z dnia 26 kwietnia 2004 r. dotycząca środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego⁽²⁾.*
- (39) *Mając na uwadze utworzenie wewnętrznego rynku gazu, państwa członkowskie powinny wspierać integrację rynków krajowych i współpracę operatorów sieci na szczeblu europejskim i regionalnym. Inicjatywy dotyczące integracji regionalnej stanowią etap pośredni, mający kluczowe znaczenie dla urzeczywistnienia integracji wewnętrznych rynków energetycznych, która jest celem końcowym. Szczebel regionalny umożliwia przyspieszenie procesu, dając poszczególnym zainteresowanym podmiotom, państwom członkowskim, krajowym organom regulacyjnym i operatorom sieci przesyłowych możliwość współpracy w zakresie konkretnych problemów.*
- (40) *Jednym z głównych celów niniejszej dyrektywy powinien być rozwój prawdziwie wspólnotowej sieci gazociągów i w tym celu regulacyjne kwestie dotyczące wzajemnych połączeń transgranicznych i rynków regionalnych należy pozostawić w gestii Agencji.*
- (41) *Krajowe organy regulacyjne powinny udostępniać informacje uczestnikom rynku, między innymi aby umożliwić Komisji pełnienie przypisanej jej roli polegającej na obserwowaniu i monitorowaniu europejskiego rynku gazu i jego rozwoju w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej, w tym takich aspektów jak podaż i popyt, infrastruktura przesyłowa i dystrybucyjna, handel transgraniczny, inwestycje, ceny hurtowe i detaliczne, płynność rynku, poprawa sytuacji w zakresie ochrony środowiska oraz zwiększenie wydajności.*

⁽¹⁾ Dz.U. L 114 z 27.4.2006, str. 64.

⁽²⁾ Dz.U. L 127 z 29.4.2004, str. 92.

Środa, 9 lipca 2008 r.

- (42) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, a mianowicie utworzenie w pełni funkcjonalnego wewnętrznego rynku gazu, nie może zostać w wystarczającym stopniu osiągnięty przez państwa członkowskie, może zaś, ze względu na zakres i skutki działań, być lepiej osiągnięty na poziomie wspólnotowym, Wspólnota może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym samym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne dla osiągnięcia tego celu.
- (43) **Państwa członkowskie powinny rozważyć wspólnie z zainteresowanymi partnerami społecznymi następstwa zmiany dyrektywy 2003/55/WE, w szczególności różne modele zapewnienia niezależności operatorów systemu przesyłowego, w zakresie zatrudnienia, warunków pracy i informacji na ich temat, konsultacji i prawa pracowników do udziału w zarządzaniu w celu zmniejszenia negatywnych skutków.**
- (44) Rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 września 2005 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego ⁽¹⁾ zapewnia Komisji możliwość przyjęcia wytycznych w celu osiągnięcia wymaganego stopnia harmonizacji. Wytyczne takie, które są tym samym wiążącymi środkami wykonawczymi, stanowią użyteczne narzędzie, które w razie konieczności może być szybko dostosowane.
- (45) Dyrektywa 2003/55/WE stanowi, że niektóre środki należy przyjąć zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji ⁽²⁾.
- (46) Decyzja 1999/468/WE została zmieniona decyzją Rady 2006/512/WE ⁽³⁾, która wprowadziła procedurę regulacyjną połączoną z kontrolą w odniesieniu do środków o zasięgu ogólnym, mających na celu zmianę innych niż istotne elementów aktu podstawowego przyjętego zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 251 Traktatu, między innymi poprzez uzupełnienie jej o nowe, inne niż istotne elementy.

I

- (47) Dyrektywa 2003/55/WE powinna zostać odpowiednio zmieniona,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Zmiany w dyrektywie 2003/55/WE

W dyrektywie 2003/55/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) Art. 1 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepisy ustalone w niniejszej dyrektywie, dotyczące gazu ziemnego, łącznie ze skroplonym gazem ziemnym (LNG), mogą mieć zastosowanie w niedyskryminujący sposób również w przypadku biogazu i gazu z biomasy albo innych rodzajów gazu, pod warunkiem, że ich wprowadzanie do systemu i transport systemem przeznaczonym dla gazu ziemnego są technicznie wykonalne i bezpieczne.”

- 2) W art. 2 dokonuje się następujących zmian:

a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3. »przesył« oznacza transport gazu ziemnego siecią składającą się głównie z gazociągów wysokociśnieniowych z wyłączeniem sieci gazociągów kopalnianych lub część gazociągów wysokociśnieniowych używanych przede wszystkim w ramach dystrybucji lokalnej gazu ziemnego, w celu dostarczenia go odbiorcom, ale nie oznacza dostaw;”

⁽¹⁾ Dz.U. L 289 z 3.11.2005, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23. ||.

⁽³⁾ Dz.U. L 200 z 22.7.2006, str. 11.

Środa, 9 lipca 2008 r.

b) Punkt 9 otrzymuje następujące brzmienie:

„9. »instalacja magazynowa« oznacza instalację używaną do magazynowania gazu ziemnego i będącą własnością przedsiębiorstwa gazowniczego lub eksploatowaną przez nie, włącznie z częścią instalacji LNG używaną do magazynowania LNG, ale z wyłączeniem części wykorzystywanej wyłącznie do działalności produkcyjnej oraz z wyłączeniem urządzeń przeznaczonych wyłącznie dla operatorów systemu przesyłowego dla realizacji ich zadań;”

c) Punkt 14 otrzymuje następujące brzmienie:

„14. »instalacje pomocnicze« oznaczają wszelkie instalacje pomocnicze konieczne do zapewnienia dostępu i eksploatacji sieci przesyłowych lub dystrybucyjnych lub instalacji LNG lub instalacji magazynowych, włączywszy instalacje dla bilansowania obciążenia, instalacje mieszalnikowe i wtrysku gazów obojętnych, ale z wyłączeniem instalacji przeznaczonych wyłącznie dla operatorów systemu przesyłowego dla realizacji ich zadań;”

d) Punkt 17 otrzymuje następujące brzmienie:

„17. »gazociąg międzysystemowy« oznacza dalekobieżny gazociąg przekraczający granicę między państwami członkowskimi głównie w celu połączenia krajowych systemów przesyłowych tych państw członkowskich;”

e) punkt 20 otrzymuje następujące brzmienie:

„20. »przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo« oznacza przedsiębiorstwo gazownicze lub grupę przedsiębiorstw gazowniczych, w których ta sama osoba lub te same osoby są uprawnione, bezpośrednio lub pośrednio, do sprawowania kontroli w rozumieniu art. 3 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw (rozporządzenie WE w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw) (*), gdy dane przedsiębiorstwo lub dana grupa przedsiębiorstw prowadzi przynajmniej jedną z wymienionych działalności: przesył, dystrybucja, LNG lub magazynowanie, oraz przynajmniej jedną z działalności: produkcja albo dostawa gazu ziemnego;

(*) Dz.U. L 24 z 29.1.2004, str. 1.”

f) Dodaje się punkty 34 do 36 w następującym brzmieniu:

„34. »kontrakt na dostawy gazu« oznacza kontrakt na dostawy gazu ziemnego, ale nie obejmuje derywatu gazowego;

35. »derywat gazowy« oznacza instrument finansowy wyszczególniony w jednej z sekcji C5, C6 lub C7 załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych (*), gdy instrument ten odnosi się do gazu ziemnego;

36. »kontrola« oznacza wszelkie prawa, umowy lub inne środki, które osobno lub w połączeniu i przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności faktycznych lub prawnych stwarzają możliwość wywierania decydującego wpływu na przedsiębiorstwo, w szczególności poprzez:

a) prawa własności lub prawa korzystania w odniesieniu do wszystkich lub do części składników majątkowych przedsiębiorstwa;

b) prawa lub umowy, które umożliwiają decydujący wpływ na skład, głosowanie lub decyzje organów przedsiębiorstwa.

W celu uniknięcia wątpliwości, długoterminowa umowa przesyłowa zawarta przez przedsiębiorstwo, które posiada udziały w działalności w zakresie dostaw lub produkcji nie oznacza kontroli nad systemem przesyłowym.

37. »odizolowany rynek« oznacza państwo członkowskie nieposiadające wzajemnego połączenia z krajowymi systemami przesyłowymi innego państwa członkowskiego oraz/lub którego dostawy gazu kontrolowane są przez osobę lub osoby z kraju trzeciego;

Środa, 9 lipca 2008 r.

38. »przedsięwzięcie mające na względzie interes europejski« oznacza przedsięwzięcie w zakresie infrastruktury gazowej, które prowadzi do wykorzystywania przez Wspólnotę nowych źródeł gazu, a także do większej dywersyfikacji obecnych dostaw gazu w więcej niż jednym państwie członkowskim;
39. »uczciwa i niezakłócona konkurencja na otwartym rynku« oznacza wspólne możliwości i równy dostęp dla wszystkich dostawców w Unii Europejskiej, za które odpowiedzialne są państwa członkowskie, krajowe organy regulacyjne i agencja (**);
40. »ubóstwo energetyczne« oznacza sytuację, w której członek gospodarstwa domowego nie może pozwolić sobie na ogrzanie własnego gospodarstwa domowego do odpowiedniego poziomu ustalanego w oparciu o poziomy zalecane przez Światową Organizację Zdrowia;
41. »przystępna cena« oznacza cenę określaną przez państwa członkowskie na szczeblu krajowym po konsultacjach z krajowymi organami regulacyjnymi, partnerami społecznymi i zainteresowanymi podmiotami przy uwzględnieniu definicji ubóstwa energetycznego zapisanej w pkt 40;
42. »tereny przemysłowe« oznaczają będący własnością prywatną obszar geograficzny z siecią gazu ziemnego zarządzaną przez jedną spółkę, mającą połączenie z siecią przesyłową lub dystrybucyjną:
- a) który przede wszystkim zapewnia dostawy na rzecz działań przemysłowych operatora sieci bądź powiązanych przedsiębiorstw, lub
 - b) który zapewnia dostawy dla ograniczonej liczby odbiorców przemysłowych lub konsumentów powiązanych z działaniami przemysłowymi na tym terenie przemysłowym;

(*) Dz.U. L 145 z 30.4.2004, s. 1.

(**) Dz.U. L ..."

3) W art. 3 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 otrzymuje następujące brzmienie:

„2. Przestrzegając w pełni odnośnych postanowień Traktatu, w szczególności jego art. 86, państwa członkowskie mogą w ogólnym interesie ekonomicznym nałożyć na przedsiębiorstwa gazu ziemnego zobowiązania z tytułu świadczenia usług o charakterze użyteczności publicznej, mogące odnosić się do bezpieczeństwa, włącznie z bezpieczeństwem dostaw, regularności dostaw i jakości i ochrony środowiska, włącznie z efektywnością energetyczną i ochroną klimatu.”

b) ust. 3 otrzymuje następujące brzmienie:

„3. Państwa członkowskie podejmują właściwe środki dla ochrony odbiorców końcowych, w szczególności zapewniają wprowadzenie odpowiednich zabezpieczeń chroniących odbiorców wrażliwych, łącznie ze środkami zakazującymi odłączenia od sieci emerytów i osób niepełnosprawnych w zimie. W związku z tym państwa członkowskie uznają ubóstwo energetyczne i określają grupę wrażliwych konsumentów. Państwa członkowskie zapewniają, że przestrzegane są prawa i obowiązki dotyczące odbiorców wrażliwych, w szczególności zaś podejmują środki dla ochrony odbiorców końcowych na odległych obszarach. Państwa członkowskie zapewniają wysoki poziom ochrony odbiorców, w szczególności w odniesieniu do przejrzystości warunków umów, informacji ogólnych i mechanizmów rozstrzygania sporów. Państwa członkowskie zapewniają uprawnionym odbiorcom rzeczywistą możliwość łatwego przełączenia się do nowego dostawcy. W odniesieniu do co najmniej odbiorców będących gospodarstwami domowymi, działania te obejmują działania wymienione w załączniku A.”

Środa, 9 lipca 2008 r.

c) po ust. 3 dodaje się ustępy w następującym brzmieniu:

„3a. Państwa członkowskie przyjmują odpowiednie środki w celu uwzględnienia kwestii ubóstwa energetycznego w krajowych planach działania w celu zapewnienia rzeczywistego spadku liczby osób dotkniętych ubóstwem energetycznym i informują o takich środkach Komisję. Każde państwo członkowskie odpowiada za definiowanie, zgodnie z zasadą pomocniczości, ubóstwa energetycznego na poziomie krajowym w ramach konsultacji z krajowymi urzędami regulacji i zainteresowanymi stronami w odniesieniu do art. 2(40). Środki takie mogą obejmować korzyści w ramach systemów ubezpieczeń społecznych, wspieranie poprawy wydajności energetycznej i produkcji energii po możliwie najniższych cenach i nie utrudniają otwarcia rynku określonego w art. 23. Komisja określa wytyczne służące do monitorowania wpływu takich środków na ubóstwo energetyczne oraz na funkcjonowanie rynku.

3b. Państwa członkowskie gwarantują, że wszyscy odbiorcy mają prawo zaopatrywać się w gaz u wybranego dostawcy, o ile wyrazi on na to zgodę, niezależnie od tego, w jakim państwie członkowskim dostawca jest ten otrzymał zezwolenie lub inny rodzaj zgody. W związku z tym państwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne środki w celu umożliwienia przedsiębiorstwom, które uzyskały zezwolenie na działalność dostawczą w innym państwie członkowskim, świadczenia usług dostawczych dla obywateli bez potrzeby spełniania dalszych wymogów.”

d) Art. 3 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Państwa członkowskie powinny wdrożyć odpowiednie środki w celu realizacji spójnych celów społecznych i ekonomicznych w celu zmniejszenia z jednej strony kosztów gazu dla gospodarstw domowych o niskich dochodach i gwarantujących jednakowe warunki dla konsumentów mieszkających na odległych obszarach, z drugiej zaś strony w celu ochrony środowiska. Środki te obejmują środki w zakresie efektywności energetycznej/zarządzania popytem oraz środki przeciwdziałające zmianom klimatycznym oraz zapewniające bezpieczeństwo dostaw, oraz mogą one obejmować w szczególności zapewnienie odpowiednich bodźców ekonomicznych, stosując, tam gdzie zachodzi potrzeba, wszystkie istniejące narzędzia krajowe i Wspólnotowe dla konserwacji i remontowania oraz budowy koniecznej infrastruktury sieciowej, w tym utrzymania przepustowości połączeń systemowych.”

e) W art. 3 dodaje się ustęp w następującym brzmieniu:

„4a. W celu promowania wydajności energetycznej krajowe organy regulacyjne upoważniają przedsiębiorstwa gazownicze do wprowadzenia cenników, w których taryfy wzrastają wraz z rosnącym poziomem zużycia, a także zapewniają aktywny udział odbiorców i operatorów systemów dystrybucyjnych w działaniach systemowych poprzez wsparcie dla wprowadzania środków służących optymalizacji zużycia gazu, w szczególności w godzinach szczytu. Takie cenniki, w połączeniu z wprowadzeniem inteligentnych liczników i sieci, promują zachowania charakteryzujące się wydajnym wykorzystaniem energii i jak najniższe koszty dla odbiorców będących gospodarstwami domowymi, w szczególności gospodarstw domowych dotkniętych ubóstwem energetycznym.

4b. Państwa członkowskie organizują pojedyncze punkty kontaktowe dla zapewnienia konsumentom dostępu do wszelkich koniecznych informacji dotyczących ich praw, obowiązujących przepisów i dostępnych środków rozstrzygania sporów w przypadku konfliktu.”

f) W art. 3 dodaje się ustęp w następującym brzmieniu:

„5a. Wdrożenie niniejszej dyrektywy nie powinno pociągać za sobą negatywnych skutków w zakresie zatrudnienia, warunków pracy i informacji na ich temat, konsultacji i prawa pracowników w danym sektorze do udziału w zarządzaniu. Państwa członkowskie konsultują się z zainteresowanymi partnerami społecznymi na temat wdrożenia jakichkolwiek poprawek do niniejszej dyrektywy w celu zmniejszenia tych negatywnych skutków. Komisja przedkłada komitetom dialogu społecznego w sektorze gazu i energii elektrycznej sprawozdania dotyczące konsultacji i przyjętych środków.”

Środa, 9 lipca 2008 r.

4) Art. 4 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli w państwach członkowskich istnieje system zezwoleń, to określają one obiektywne i niedyskryminacyjne kryteria, które powinny być spełnione przez przedsiębiorstwo występujące o zezwolenie na budowę lub eksploatację instalacji gazu ziemnego albo ubiegające się o zezwolenie na dostawę gazu ziemnego. Państwa członkowskie w żadnym wypadku nie są upoważnione do łączenia udzielania zezwoleń z kryteriami, które pozwalają właściwym organom na swobodę decyzyjną. Pozbawione cech dyskryminacji kryteria i procedury udzielania zezwoleń są podawane do wiadomości publicznej. Państwa członkowskie gwarantują, że procedury udzielania zezwoleń na instalacje, rurociągi i związane z nimi sprzęt uwzględniają znaczenie projektu dla wewnętrznego rynku gazu.”

5) Po art. 5 dodaje się artykuły w następującym brzmieniu:

„Artykuł 5a

Solidarność regionalna

1. Dla zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw na wewnętrznym rynku gazu ziemnego państwa członkowskie, **nie nakładając na podmioty rynkowe nieproporcjonalnych obciążeń**, prowadzą współpracę służącą wspieraniu solidarności regionalnej i dwustronnej.
2. Współpraca ta obejmuje sytuacje skutkujące lub mogące skutkować w perspektywie krótkookresowej poważnym zakłóceniem dostaw, wywierającym wpływ na państwo członkowskie. Obejmuje ona:
 - a) koordynację krajowych przepisów dotyczących postępowania w przypadkach nadzwyczajnych, o których mowa w art. 8 dyrektywy 2004/67/WE;
 - b) identyfikację i, w razie konieczności, opracowanie lub modernizację międzysieciowych połączeń elektroenergetycznych i gazowych;
 - c) warunki oraz praktyczne procedury w zakresie zapewnienia pomocy wzajemnej.
3. Komisja, **inne państwa członkowskie i podmioty rynkowe są** na bieżąco **informowane** o tej współpracy.

■

Artykuł 5b

Wspieranie współpracy regionalnej

1. **Krajowe organy regulacyjne państw członkowskich** prowadzą współpracę dla celów **zharmonizowania struktury rynku i zintegrowania** swoich rynków krajowych przynajmniej **na jednym szczeblu regionalnym, co jest pierwszym pośrednim etapem na drodze do w pełni zliberalizowanego rynku wewnętrznego gazu**. Wspierają **one** w szczególności współpracę operatorów sieci na szczeblu regionalnym oraz **ułatwiają ich integrację na szczeblu regionalnym oraz ułatwiają ich integrację na szczeblu regionalnym w celu utworzenia konkurencyjnego rynku wewnętrznego, ułatwienia harmonizacji** swoich ram prawnych, regulacyjnych i technicznych, **oraz przede wszystkim połączenia wysp gazowych, które obecnie istnieją w Unii Europejskiej**. Państwa członkowskie **wspierają również transgraniczną i regionalną współpracę krajowych urzędów regulacji**.
2. **Agencja współpracuje z krajowymi urzędami regulacji i operatorami systemów przesyłowych zgodnie z rozdziałami III i IV w celu zapewnienia konwergencji ram regulacyjnych między regionami dla utworzenia konkurencyjnego rynku wewnętrznego**. W sytuacjach, w których Agencja uzna, że konieczne są wiążące zasady takiej współpracy, formułuje ona odpowiednie zalecenia. Na rynkach regionalnych Agencja staje się organem właściwym w dziedzinach określonych w art. 24d.”

Środa, 9 lipca 2008 r.

6) Artykuł 7 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 7

Wydzielenie systemów przesyłowych i operatorów systemu przesyłowego

1. Państwa członkowskie zapewniają, że od dnia ... (*):

a) każde przedsiębiorstwo będące właścicielem systemu przesyłowego pełni funkcję operatora systemu przesyłowego;

b) ta sama osoba lub || osoby nie są uprawnione, **indywidualnie lub łącznie** do:

i) bezpośredniego lub pośredniego sprawowania kontroli nad przedsiębiorstwem prowadzącym jakąkolwiek działalność w zakresie produkcji lub dostaw, oraz do bezpośredniego lub pośredniego sprawowania kontroli nad operatorem systemu przesyłowego, lub do posiadania udziałów w operatrze systemu przesyłowego, lub do wykonywania jakichkolwiek praw względem operatora systemu przesyłowego ||, lub

ii) bezpośredniego lub pośredniego sprawowania kontroli nad operatorem systemu przesyłowego || oraz do bezpośredniego lub pośredniego sprawowania kontroli nad przedsiębiorstwem prowadzącym jakąkolwiek działalność w zakresie produkcji lub dostaw, lub do posiadania udziałów w takim przedsiębiorstwie lub do wykonywania jakichkolwiek praw względem takiego przedsiębiorstwa;

c) ta sama osoba lub osoby nie są uprawnione do powoływania członków rady nadzorczej, organu administracyjnego lub organów będących prawnymi przedstawicielami przedsiębiorstwa w przypadku operatora systemu przesyłowego || oraz do bezpośredniego lub pośredniego sprawowania kontroli nad przedsiębiorstwem prowadzącym jakąkolwiek działalność w zakresie produkcji lub dostaw, lub do posiadania udziałów w takim przedsiębiorstwie lub do wykonywania jakichkolwiek praw względem takiego przedsiębiorstwa;

d) ta sama osoba nie jest uprawniona do pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, organu administracyjnego lub organów będących prawnymi przedstawicielami przedsiębiorstwa, zarówno w przypadku przedsiębiorstwa prowadzącego jakąkolwiek działalność w zakresie produkcji lub dostaw, jak również operatora systemu przesyłowego lub systemu przesyłowego.

e) ta sama osoba lub osoby nie są uprawnione do eksploatacji systemu przesyłowego w drodze umowy o zarządzanie ani do wywierania wpływu w inny sposób niepodlegający stosunkom własnościowym lub, bezpośrednio lub pośrednio, kontrolowania, posiadania jakichkolwiek interesów lub wykonywania jakichkolwiek praw względem przedsiębiorstwa realizującego jakąkolwiek funkcję produkcji lub dostarczania.

2. Udziały i prawa, o których mowa w ust. 1 lit. b), obejmują w szczególności:

a) własność części kapitału albo aktywów przedsiębiorstwa, lub

b) prawo do wykonywania prawa głosu, lub

c) prawo do powoływania członków rady nadzorczej, organu administracyjnego lub organów będących przedstawicielami prawnymi przedsiębiorstwa, lub

d) prawo do otrzymywania dywidend lub innych udziałów w zysku.

3. Do celów ust. 1 lit. b), pojęcie »przedsiębiorstwo prowadzące jakąkolwiek działalność w zakresie produkcji lub dostaw« obejmuje »przedsiębiorstwo prowadzące jakąkolwiek działalność w zakresie produkcji lub dostaw« w rozumieniu dyrektywy 2003/54/WE ||, a określenia »operator systemu przesyłowego« i »system przesyłowy« obejmują »operatora systemu przesyłowego« i »system przesyłowy« w rozumieniu dyrektywy 2003/54/WE.

||

4. Państwa członkowskie monitorują proces rozdziału przedsiębiorstw zintegrowanych pionowo i przedkładają Komisji sprawozdanie z dokonanych postępów.

5. Państwa członkowskie mogą zezwolić na odstępstwa od ust. 1 lit. b) i ust. 1 lit. c) do dnia (**), pod warunkiem, że operatorzy systemu przesyłowego nie stanowią części przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo.

Środa, 9 lipca 2008 r.

6. Zobowiązanie, o którym mowa w ust. 1 lit. a), uważa się za spełnione w sytuacji, w której kilka przedsiębiorstw będących właścicielami systemu przesyłowego utworzyło spółkę joint venture, pełniącą funkcję operatora systemu przesyłowego w kilku państwach członkowskich w odniesieniu do danych systemów przesyłowych. ■

7. **W wypadku, gdy osobą, o której mowa w ust. 1 lit. b)-e), jest państwo członkowskie lub inny organ publiczny, uznaje się, że dwa oddzielne organy publiczne, z których jeden sprawuje kontrolę nad operatorem systemu przesyłowego lub systemem przesyłowym, a drugi nad przedsiębiorstwem realizującym jakąkolwiek funkcję produkcji lub dostarczania, nie są tą samą osobą lub osobami.**

8. Państwa członkowskie zapewniają, że informacje istotne z handlowego punktu widzenia, o których mowa w art. 10 ust. 1, przetrzymywane przez operatora systemu przesyłowego, który stanowił część przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, oraz personel takiego operatora systemu przesyłowego, nie są przekazywane przedsiębiorstwom prowadzącym jakąkolwiek działalność w zakresie produkcji lub dostaw.

9. **W przypadku, gdy w dniu ... (***) system przesyłowy należy do pionowo zintegrowanego przedsiębiorstwa, państwa członkowskie mogą zdecydować o niestosowaniu przepisów zawartych w ust. 1.**

W takim przypadku państwa członkowskie stosują się do przepisów rozdziału IVa.

W żadnym wypadku nie można uniemożliwić przedsiębiorstwu zintegrowanemu pionowo, będącemu właścicielem systemu przesyłowego, podejmowania kroków w celu zastosowania się do ust. 1.

(*) Rok od daty transpozycji dyrektywy .../.../WE [zmieniającej dyrektywę 2003/55/WE dotyczącą wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego].

(**) Dwa lata od daty transpozycji dyrektywy .../.../WE [zmieniającej dyrektywę 2003/55/WE dotyczącą wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego].

(***) **Data wejścia w życie dyrektywy .../.../WE [zmieniającej dyrektywę 2003/55/WE dotyczącą wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego]...**

7) Dodaje się artykuły w następującym brzmieniu:

„Artykuł 7a

Kontrola nad właścicielami systemu przesyłowego i operatorami systemu przesyłowego

1. Z zastrzeżeniem międzynarodowych zobowiązań Wspólnoty, systemy przesyłowe lub operatorzy systemów przesyłowych nie są kontrolowani przez osobę lub osoby z krajów trzecich.

2. Porozumienie zawarte z jednym lub większą liczbą krajów trzecich, którego Wspólnota jest stroną, **mające na celu ustanowienie wspólnych ram inwestycji w sektorze energii i otwarcie rynku energii dla krajów trzecich, jak również dla przedsiębiorstw mających siedzibę na obszarze Unii Europejskiej**, może zezwolić na odstępstwo od ust. 1.

Artykuł 7b

Wyznaczenie i certyfikacja operatorów systemu przesyłowego

1. Przedsiębiorstwa będące właścicielami systemu przesyłowego, które zgodnie z procedurą certyfikacji opisaną w niniejszym artykule uzyskały certyfikację od krajowego urzędu regulacji jako spełniające wymogi art. 7 ust. 1 i art. 7a, są zatwierdzane i wyznaczane jako operatorzy systemu przesyłowego przez państwa członkowskie. Wyznaczenie operatorów systemu przesyłowego jest przekazywane do wiadomości Komisji oraz publikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Środa, 9 lipca 2008 r.

2. Z zastrzeżeniem międzynarodowych zobowiązań Wspólnoty, w przypadku, gdy właściciel systemu przesyłowego lub operator systemu przesyłowego, kontrolowany przez osobę lub osoby z krajów trzecich zgodnie z art. 7a, zwraca się z wnioskiem o certyfikację, wniosek ten zostaje odrzucony, chyba że właściciel systemu przesyłowego lub operator systemu przesyłowego wykaże, że nie ma możliwości, aby na zainteresowany podmiot mógł być wywierany wpływ, z naruszeniem art. 7 ust. 1, bezpośrednio lub pośrednio przez jakiegokolwiek operatora prowadzącego działalność związaną z produkcją lub dostawą gazu lub energii elektrycznej, lub przez kraj trzeci.
3. Operatorzy systemu przesyłowego zgłaszają do urzędu regulacji wszelkie planowane transakcje, które mogą wymagać zmiany oceny ich zgodności z art. 7 ust. 1 lub art. 7a.
4. Krajowe urzędy regulacji monitorują nieprzerwaną zgodność operatorów systemu przesyłowego z art. 7 ust. 1 i art. 7a. Otwierają one procedurę certyfikacji w celu zapewnienia takiej zgodności:
- a) z chwilą zgłoszenia przez operatora systemu przesyłowego na mocy ust. 3;
 - b) z własnej inicjatywy w przypadku, gdy posiadają wiedzę, że planowana zmiana w zakresie praw lub wpływu na właścicieli systemu przesyłowego lub operatorów systemu przesyłowego może doprowadzić do naruszenia art. 7 ust. 1 lub art. 7a, lub w przypadku, gdy mają podstawy sądzić, że takie naruszenie mogło mieć miejsce; lub
 - c) na podstawie uzasadnionego wniosku Komisji.
5. Krajowe urzędy regulacji przyjmują decyzję w sprawie certyfikacji operatora systemu przesyłowego w terminie czterech miesięcy od daty zgłoszenia przez operatora systemu przesyłowego lub od daty wniosku Komisji. Po upływie tego terminu przyjmuje się, że certyfikacja została przyznana. Wyrażna lub dorozumiana decyzja urzędu regulacji może stać się obowiązująca jedynie po zakończeniu procedury określonej w ust. 6 do 9 i tylko pod warunkiem, że Komisja nie wnosi względem niej zastrzeżeń.
6. Wyrażna lub dorozumiana decyzja w sprawie certyfikacji operatora systemu przesyłowego jest bezzwłocznie zgłaszana do Komisji przez krajowy urząd regulacji, włącznie z wszelkimi stosownymi informacjami odnoszącymi się do tej decyzji.
7. Komisja bada zgłoszenie natychmiast po jego otrzymaniu. W terminie dwóch miesięcy od otrzymania zgłoszenia, jeżeli Komisja stwierdza, że decyzja krajowego urzędu regulacji wzbudza wątpliwości co do jej zgodności z art. 7 ust. 1, art. 7a lub art. 7b ust. 2, podejmuje decyzję o wszczęciu postępowania. W takim przypadku Komisja wzywa krajowy urząd regulacji oraz przedmiotowego operatora systemu przesyłowego do przedstawienia uwag. W sytuacji, gdy Komisja potrzebuje dodatkowych informacji, termin dwumiesięczny może zostać przedłużony o dwa dodatkowe miesiące od momentu otrzymania kompletnych informacji
8. W przypadku gdy Komisja podjęła decyzję o wszczęciu postępowania, wydaje ona, w terminie nieprzekraczającym czterech miesięcy od daty takiej decyzji, ostateczną decyzję
- a) o niewnoszeniu zastrzeżeń względem decyzji krajowego urzędu regulacji; lub
 - b) o zażądaniu od przedmiotowego krajowego urzędu regulacji dokonania zmian w decyzji lub cofnięcia decyzji, jeżeli jest zdania, że nie zachowano zgodności z art. 7 ust. 1, art. 7a lub art. 7b ust. 2.
9. W przypadku gdy Komisja nie podjęła decyzji o wszczęciu postępowania lub ostatecznej decyzji w terminach określonych odpowiednio w ust. 7 i 8, uważa się, że Komisja nie wniosła zastrzeżeń względem decyzji krajowego urzędu regulacji.

Środa, 9 lipca 2008 r.

10. Krajowy urząd regulacji stosuje się do decyzji Komisji o dokonaniu zmian w decyzji lub cofnięciu decyzji o przyznaniu certyfikacji w terminie czterech tygodni i odpowiednio informuje Komisję.

11. Krajowe urzędy regulacji oraz Komisja mogą zwrócić się do operatorów systemu przesyłowego i przedsiębiorstw prowadzących jakąkolwiek działalność w zakresie produkcji lub dostaw o wszelkie informacje istotne z punktu widzenia wypełnienia ich zadań zgodnie z niniejszym artykułem.

12. Krajowe urzędy regulacji oraz Komisja zachowują poufność informacji istotnych z handlowego punktu widzenia.

■

13. Procedury ustanowione w niniejszym artykule, a w szczególności ograniczenia ustanowione w ust. 2 nie mają zastosowania do gazociągów, które służą wyłącznie połączeniu sieci krajów pochodzenia dostaw gazu do miejsca przeznaczenia na obszarze Wspólnoty oraz do ich modernizacji.

Artykuł 7c

Wyznaczenie operatorów systemu magazynowania i systemu LNG

Państwa członkowskie albo zobowiązane przez nie do tego przedsiębiorstwa gazownicze, będące właścicielami instalacji magazynowych lub instalacji LNG, wyznaczają jednego albo większą liczbę operatorów systemu na okres określony przez państwa członkowskie, biorąc pod uwagę efektywność i rachunek ekonomiczny.”

8) W art. 8 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 dokonuje się następujących zmian:

i) lit. a) otrzymuje następujące brzmienie:

„a) w akceptowalnych warunkach ekonomicznych eksploatować, konserwować i remontować oraz rozbudowywać bezpieczne, niezawodne i efektywne instalacje przesyłowe, magazynowe lub instalacje LNG, **w celu zapewnienia otwartego rynku dla nowych przedsiębiorstw wkraczających na rynek**, przy należyтым poszanowaniu środowiska naturalnego.”

ii) W art. 8 ust. 1 dodaje się następującą literę:

„ba) generują wystarczającą zdolność do tworzenia wzajemnych połączeń należącej do nich infrastruktury przesyłowej, aby zaspokoić całe racjonalnie uzasadnione zapotrzebowanie na zdolności, ułatwić funkcjonowanie wydajnego i całościowego rynku i spełnić kryteria bezpieczeństwa dostaw gazu;”

b) Art. 8 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Państwa członkowskie za pośrednictwem krajowych organów regulacyjnych mogą wymagać od operatorów systemu przesyłowego przestrzegania minimalnych wymogów konserwacyjnych i remontowych oraz rozbudowy systemu przesyłowego, włączywszy w to przepustowość wzajemnych połączeń systemowych. Krajowym organom regulacyjnym należy powierzyć szersze uprawnienia w celu zapewnienia ochrony konsumentów w Unii Europejskiej.”

c) W artykule 8 dodaje się ustęp w następującym brzmieniu:

„4a. Wykonując swoje zadania, operatorzy systemów przesyłowych uwzględniają kodeksy przyjęte przez Europejską Sieć Operatorów Systemów Przesyłowych Gazu.”

9) Skreśla się art. 9.

Środa, 9 lipca 2008 r.

10) Artykuł 10 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 10

Poufność obowiązująca operatorów systemu przesyłowego i właścicieli systemu przesyłowego

1. Z zastrzeżeniem art. 16 albo każdego innego prawnego obowiązku udostępniania informacji, każdy operator systemu przesyłowego, magazynowego lub systemu LNG oraz właściciel systemu przesyłowego zachowuje poufność istotnych z handlowego punktu widzenia informacji uzyskanych w trakcie prowadzenia swojej działalności oraz ochrania informacje o swojej własnej działalności, które mogą być handlowo korzystniejsze od informacji udostępnianych w sposób dyskryminacyjny, i w szczególności nie udostępnia żadnych informacji istotnych z handlowego punktu widzenia pozostałym częściom spółki, chyba że jest to niezbędne dla przeprowadzenia transakcji gospodarczej. W celu zapewnienia całkowitego poszanowania reguł w sprawie rozdziału informacji, niezbędne jest również zapewnienie, że właściciel systemu przesyłowego oraz pozostałe części spółki nie wykorzystują wspólnych służb, za wyjątkiem funkcji czysto administracyjnych lub związanych z technologiami informatycznymi (nie istnieje np. wspólna służba prawna).

2. Operatorzy systemu przesyłowego, magazynowania lub systemu LNG, w ramach sprzedaży lub zakupu gazu ziemnego przez przedsiębiorstwa zależne, nie wykorzystują w nieuzasadniony sposób informacji istotnych z handlowego punktu widzenia, uzyskanych od stron trzecich w kontekście udostępniania lub negocjowania dostępu do systemu.

3. *Informacje istotne z handlowego punktu widzenia określa się przy użyciu obiektywnych i przejrzystych kryteriów.*”

11) W art. 12 wprowadza się następujące brzmienie:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Każdy operator systemu dystrybucyjnego jest odpowiedzialny za zapewnianie długoterminowej zdolności systemu do zaspokojenia rozsądnego zapotrzebowania w zakresie dystrybucji gazu, działania, konserwacji i rozwoju w warunkach opłacalności ekonomicznej bezpiecznego, niezawodnego i wydajnego systemu dystrybucyjnego na swoim obszarze, przy należytych poszanowaniu środowiska naturalnego i propagowaniu wydajności energetycznej.”

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Każdy operator systemu dystrybucyjnego dostarcza użytkownikom systemu informacje konieczne do tego, by mieli sprawny dostęp do systemu i mogli z niego korzystać.”

c) po ust. 4 dodaje się ustępy w następującym brzmieniu:

„4a. W ciągu ... (*) operator systemu dystrybucyjnego przedkłada właściwemu organowi regulacyjnemu wniosek, w którym opisuje odpowiednie systemy informacji i komunikacji, jakie należy wdrożyć, żeby udzielać informacji, o której mowa w ust. 4. Wniosek ma ułatwić między innymi wykorzystanie dwukierunkowych liczników elektronicznych, które zostaną rozpowszechnione wśród wszystkich odbiorców w ciągu ... (**), aktywny udział odbiorców końcowych i producentów wytwarzania rozproszonego w operowaniu systemem, a także przepływ bieżących informacji pomiędzy operatorami systemów dystrybucyjnych oraz operatorami systemów przesyłowych, co ma na celu optymalizację wykorzystania dostępnych zasobów w zakresie produkcji, sieci i popytu.

4b. W ciągu ... (***) krajowe organy regulacyjne zatwierdzają lub odrzucają wnioski, o których mowa w ust. 4a. Krajowe organy regulacyjne zapewniają pełne współdziałanie systemów informacji i komunikacji, które mają zostać wdrożone. W tym celu mogą wydawać wytyczne i żądać poprawek do wniosków, o których mowa w ust. 4a.

Środa, 9 lipca 2008 r.

4c. Przed zawiadomieniem operatora systemu dystrybucyjnego o swojej decyzji w sprawie wniosku, o którym mowa w ust. 4 lit. a, krajowy urząd regulacji zawiadamia o tym agencję lub Komisję, jeżeli agencja jeszcze nie podjęła prac. Agencja lub Komisja zapewniają, że systemy informacji i komunikacji, które mają zostać wdrożone, ułatwiają rozwój wewnętrznego rynku gazu ziemnego i nie wprowadzają żadnych przeszkód technicznych.

(*) Rok od wejścia w życie dyrektywy .../.../WE [zmieniającej dyrektywę 2003/55/WE dotyczącą wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego].

(**) Dziesięć lat od wejścia w życie dyrektywy .../.../WE [zmieniającej dyrektywę 2003/55/WE dotyczącą wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego].

(***) Dwa lata od wejścia w życie dyrektywy .../.../WE [zmieniającej dyrektywę 2003/55/WE dotyczącą wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego]."

12) po rozdziale IV dodaje się następujące rozdziały:

„ROZDZIAŁ IVa

Niezależni operatorzy systemów przesyłowych

Artykuł 12a

Zakres

Przepisy niniejszego rozdziału mają zastosowanie, w przypadku gdy państwo członkowskie postanawia nie stosować art. 7 ust. 1 zgodnie z art. 7 ust. 7.

Artykuł 12b

Majątek, urządzenia, pracownicy i tożsamość

1. Operatorzy systemów przesyłowych mają do dyspozycji wszelkie zasoby ludzkie, fizyczne i finansowe niezbędne do wypełniania ich obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy i prowadzenia działalności w zakresie przesyłu gazu; pod warunkiem że:

- a) majątek niezbędny do prowadzenia działalności w zakresie przesyłu gazu, w tym sieci przesyłowe, są własnością operatora systemu przesyłowego;
- b) pracownicy niezbędni do prowadzenia działalności w zakresie przesyłu gazu, w tym do wykonywania wszelkich zadań związanych z zarządzaniem przedsiębiorstwem, są zatrudnieni przez operatora systemu przesyłowego;
- c) leasing pracowników od innych części przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo oraz leasing pracowników na rzecz tych części, a także wykonywanie usług dla nich i korzystanie z ich usług są zabronione;
- d) odpowiednie środki finansowe na potrzeby przyszłych projektów finansowych lub/i zastąpienie obecnych aktywów są udostępniane, zwłaszcza przez przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo, na odpowiednio sporządzony wniosek operatora systemu przesyłowego w ramach rocznego planu finansowego, o którym mowa w art. 12f;
- e) operatorzy systemów przesyłowych nie korzystają z usług tych samych zewnętrznych wykonawców lub konsultantów co przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo oraz nie mogą korzystać z tych samych systemów technologii informacyjnej lub urządzeń, pomieszczeń ani systemów zapewniających bezpieczeństwo dostępu.

2. Oprócz działań wymienionych w art. 8 działalność w zakresie przesyłu gazu obejmuje co najmniej następujące działania:

- a) reprezentowanie operatora systemu przesyłowego i utrzymywanie kontaktów ze stronami trzecimi i organami regulacyjnymi;
- b) reprezentowanie operatora systemu przesyłowego w ramach europejskiej sieci operatorów systemów przesyłowych;

Środa, 9 lipca 2008 r.

- c) przyznawanie dostępu stronom trzecim i zarządzanie nim;
 - d) pobieranie wszystkich opłat związanych z systemem przesyłowym, w tym — opłat za dostęp, opłat bilansujących za usługi pomocnicze, jak uzdatnianie gazu, zakup usług (koszty bilansowania, straty energii);
 - e) eksploatację, utrzymanie i rozbudowę systemu przesyłowego;
 - f) planowanie inwestycji w celu zapewnienia długoterminowej zdolności systemu do zaspokojenia racjonalnie uzasadnionego popytu i zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw;
 - g) organizowanie wspólnych przedsięwzięć, w tym z operatorem/operatorami systemów przesyłowych, giełdami gazu itd., aby rozwijać tworzenie rynków regionalnych i ułatwiać proces liberalizacji;
 - h) wszelką obsługę administracyjno-zarządczą, w tym obsługę prawną, rachunkowość i usługi informatyczne;
3. Operatorzy systemów przesyłowych są zorganizowani w postaci prawnej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, o której mowa w art. 1 dyrektywy 68/151/EWG.

4. Operator systemu przesyłowego nie powoduje — przez użycie tożsamości korporacyjnej, informacji, marki i obiektów — niejasności co do odrębnej tożsamości części przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo.

5. Rachunkowość operatorów systemów przesyłowych jest kontrolowana przez biegłego rewidenta innego niż biegły rewident kontrolujący rachunkowość przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo lub jakiegokolwiek jego części.

Artykuł 12c

Niezależność operatora systemu przesyłowego

1. Nie naruszając uprawnień członków organu nadzorczego mianowanych przez przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo zgodnie z art. 12f, operator systemu przesyłowego ma skuteczne uprawnienia decyzyjne niezależne od przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo w odniesieniu do majątku niezbędnego do eksploatacji, utrzymywania i rozwijania sieci. Operator systemu przesyłowego jest uprawniony do gromadzenia środków na rynku kapitałowym, w szczególności za pomocą pożyczek i zwiększania kapitału w ramach rocznego planu działania, o którym mowa w art. 12f.

2. Podmioty zależne od przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo prowadzące działalność w zakresie wytwarzania lub dostaw nie mają bezpośrednio ani pośrednio udziałów w operatorze systemu przesyłowego. Operator systemu przesyłowego również nie ma pośrednich ani bezpośrednich udziałów w jakimkolwiek przedsiębiorstwie zależnym od zintegrowanego pionowo przedsiębiorstwa prowadzącego działalność w zakresie produkcji lub dostaw, nie otrzymuje dywidend ani innych korzyści finansowych od przedsiębiorstwa zależnego z wyjątkiem dochodów pochodzących z używania sieci.

3. Ogólna struktura zarządcza i statut operatora systemu przesyłowego zapewniają skuteczną niezależność operatora systemu przesyłowego zgodnie z niniejszym rozdziałem. Przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo nie określa bezpośrednio ani pośrednio zachowań konkurencyjnych operatora systemu przesyłowego w zakresie jego działalności bieżącej i zarządzania siecią ani w zakresie działań niezbędnych do przygotowania 10-letniego planu inwestycyjnego, o którym mowa w art. 12h.

4. Wszelkie zależności handlowe i finansowe między przedsiębiorstwem zintegrowanym pionowo a operatorem systemu przesyłowego, w tym pożyczki udzielane przez operatora systemu przesyłowego przedsiębiorstwu zintegrowanemu pionowo, są zgodne z warunkami rynkowymi. Operator systemu przesyłowego prowadzi szczegółową dokumentację tych zależności handlowych i finansowych i udostępnia ją na żądanie krajowemu urzędowi regulacji.

Środa, 9 lipca 2008 r.

5. Operator systemu przesyłowego informuje krajowy urząd regulacji o wszystkich umowach handlowych i finansowych z przedsiębiorstwem zintegrowanym pionowo.
6. Operator systemu przesyłowego informuje krajowy urząd regulacji o dostępnych środkach finansowych, o których mowa w art. 12b ust. 1 lit. d).
7. Przedsiębiorstwo, które uzyskało od krajowego urzędu regulacji certyfikat zgodności z wymogami niniejszego rozdziału, jest zatwierdzane i wyznaczane przez dane państwo członkowskie jako operator systemu przesyłowego. Zastosowanie ma procedura certyfikacji określona w art. 7b.
8. Przejrzystość ma charakter obowiązkowy w celu zapewnienia braku dyskryminacji w szczególności w odniesieniu do taryf, usług związanych z dostępem stron trzecich, alokacji przepustowości i bilansowania. Przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo musi powstrzymać się od działań utrudniających operatorom systemu przesyłowego wypełnianie wyżej określonych obowiązków.

Artykuł 12d

Niezależność pracowników i zarządu operatora systemu przesyłowego

1. Decyzje dotyczące powołania i przedłużania okresu urzędowania, warunków zatrudnienia — w tym wynagrodzenia i rozwiązania stosunku zatrudnienia — osób odpowiedzialnych za zarządzanie lub członków organów administracyjnych operatora systemu przesyłowego są podejmowane przez organ nadzorczy operatora systemu przesyłowego powoływany zgodnie z art. 12f.
2. Tożsamość oraz warunki regulujące kadencję, czas trwania i zakończenie okresu urzędowania osób wyznaczonych przez organ nadzorczy do powołania lub przedłużenia okresu urzędowania jako osoby odpowiedzialne za zarządzanie lub członkowie organów administracyjnych operatora systemu przesyłowego oraz powody propozycji zakończenia okresu urzędowania tych osób są podawane krajowemu urzędowi regulacji. Warunki te i decyzje, o których mowa w ust. 1, stają się wiążące, jedynie w przypadku gdy, w terminie 3 tygodni od powiadomienia, krajowy urząd regulacji nie wyrazi wobec nich sprzeciwu. Krajowy urząd regulacji może wyrazić sprzeciw, jeżeli powstają poważne wątpliwości co do niezależności zawodowej osoby powołanej jako odpowiedzialna za zarządzanie i/lub jako członek organów administracyjnych, lub w przypadku przedterminowego zakończenia okresu urzędowania, jeżeli istnieją poważne wątpliwości co do jego uzasadnienia.
3. Osoby odpowiedzialne za zarządzanie i/lub członkowie organów administracyjnych operatora systemu przesyłowego wyznaczeni przez organ nadzorczy nie są pośrednio lub bezpośrednio powiązane zawodowo z przedsiębiorstwem zintegrowanym pionowo, jakkolwiek jego częścią lub jego akcjonariuszami posiadającymi kontrolny pakiet udziałów innymi niż operator systemu przesyłowego, nie pełnią odpowiedzialnych funkcji w takim przedsiębiorstwie, nie mają wspólnych interesów oraz nie utrzymują z nim stosunków handlowych przez okres 5 lat przed ich mianowaniem.
4. Osoby odpowiedzialne za zarządzanie i/lub członkowie organów administracyjnych i pracownicy operatora systemu przesyłowego nie zajmują jakiegokolwiek stanowiska zawodowego ani nie wykonują jakichkolwiek obowiązków zawodowych, nie mają udziałów lub związków gospodarczych, bezpośrednio lub pośrednio, z przedsiębiorstwem zintegrowanym pionowo lub dowolną jego częścią lub z kontrolującymi go wspólnikami.
5. Osoby odpowiedzialne za zarządzanie i/lub członkowie organów administracyjnych i pracownicy operatora systemu przesyłowego nie posiadają, bezpośrednio ani pośrednio, żadnych udziałów w dowolnej części przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo innej niż operator systemu przesyłowego, ani nie otrzymują od niej żadnych korzyści finansowych. Ich wynagrodzenie nie zależy od działalności ani wyników przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo innych niż działalność lub wyniki operatora systemu przesyłowego.

Środa, 9 lipca 2008 r.

6. W przypadku wszelkich skarg wnoszonych przez osoby odpowiedzialne za zarządzanie lub członków organów administracyjnych operatora systemu przesyłowego w związku z przedterminowym zakończeniem okresu urzędowania zagwarantowane są skuteczne prawa do odwołania do krajowego urzędu regulacji.

7. Po zakończeniu okresu urzędowania w strukturach operatora systemu przesyłowego osoby odpowiedzialne za zarządzanie nim i/lub członkowie jego organów administracyjnych nie zajmują żadnego stanowiska zawodowego ani nie wykonują żadnych obowiązków zawodowych, nie mają udziałów lub związków gospodarczych, bezpośrednio lub pośrednio, z przedsiębiorstwem zintegrowanym pionowo lub dowolną jego częścią lub z kontrolującymi go współnikami przez okres co najmniej 5 lat.

Artykuł 12e

Zarządca

1. Krajowy urząd regulacji wyznacza niezależnego zarządcę na wniosek i na koszt przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo. Zarządca powinien działać wyłącznie w zasadnym interesie przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo na rzecz zachowania wartości aktywów operatora systemu przesyłowego, a jednocześnie zachować niezależność operatora od przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo. W trakcie pełnienia swoich obowiązków zarządca nie uwzględnia interesu działalności produkcyjnej i dostawczej przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo.

2. Zarządca nie jest pośrednio lub bezpośrednio powiązany zawodowo z przedsiębiorstwem zintegrowanym pionowo, jakkolwiek jego częścią, jego akcjonariuszami posiadającymi kontrolny pakiet udziałów lub dowolnym przedsiębiorstwem prowadzącym działalność w zakresie produkcji lub dostaw, nie pełni odpowiedzialnych funkcji w takim przedsiębiorstwie, nie ma wspólnych interesów ani nie utrzymuje z nim stosunków handlowych przez okres 5 lat przed jego wyznaczeniem.

Krajowy urząd regulacji zatwierdza mandat zarządcy, w tym czas jego trwania, warunki zakończenia i warunki finansowe.

Przez czas trwania mandatu zarządca nie jest pośrednio lub bezpośrednio powiązany zawodowo z jakkolwiek częścią przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo lub z jego akcjonariuszami posiadającymi kontrolny pakiet udziałów, nie pełni odpowiedzialnych funkcji w takim przedsiębiorstwie, nie ma wspólnych interesów ani nie utrzymuje z nim stosunków handlowych.

Po zakończeniu mandatu zarządca nie jest pośrednio lub bezpośrednio powiązany zawodowo z jakkolwiek częścią przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo lub z jego akcjonariuszami posiadającymi kontrolny pakiet udziałów, nie pełni odpowiedzialnych funkcji w takim przedsiębiorstwie, nie ma wspólnych interesów ani nie utrzymuje z nim stosunków handlowych przez okres co najmniej 5 lat.

3. Zarządca odpowiada za:

a) wyznaczanie, przedłużanie mandatu i odwoływanie członków rady nadzorczej operatora systemu przesyłowego innych niż członkowie, o których mowa w art. 12f ust. 2 lit. a), oraz

b) korzystanie z prawa głosu w organie nadzorczym.

Artykuł 12f

Organ nadzorczy

1. Operator systemu przesyłowego posiada organ nadzorczy, odpowiedzialny za podejmowanie decyzji, które mogą mieć istotny wpływ na wartość majątku współników operatora systemu przesyłowego, w szczególności za decyzje dotyczące zatwierdzenia rocznego planu finansowego, poziomu zadłużenia operatora systemu przesyłowego i wielkości dywidendy wypłacanej współnikom.

Środa, 9 lipca 2008 r.

2. Organ nadzorczy składa się z:
 - a) członków reprezentujących przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo,
 - b) członków reprezentujących akcjonariuszy osób trzecich,
 - c) członków reprezentujących operatora systemu przesyłowego,
 - d) Zarządcę oraz
 - e) w przypadkach, gdy jest to przewidziane w odnośnym prawodawstwie państw członkowskich, członków reprezentujących inne zainteresowane strony, jak np. pracowników operatora systemu przesyłowego.
3. Art. 12d ust. 2-7 odnoszą się do członków organu nadzorczego.
4. Zarządca ma prawo weta w odniesieniu do decyzji, które w jego opinii mogą znacznie ograniczyć wartość aktywów operatora systemu przesyłowego. Roczny plan finansowy oraz kwota długów operatora systemu przesyłowego ma szczególne znaczenie przy ocenie decyzji, które mogą znacznie obniżyć wartość aktywów operatora. W przypadku, gdy dwie trzecie członków organu nadzorczego odrzuca takie weto, stosuje się art. 12h ust. 7.

Artykuł 12g

Program zgodności i urzędnik odpowiedzialny za zgodność

1. Państwa członkowskie dopilnowują, by operatorzy systemów przesyłowych utworzyli i realizowali program zgodności, który określa środki podejmowane, by zapewnić eliminację działań dyskryminacyjnych i odpowiednie monitorowanie zgodności z tym programem. Program określa szczegółowe zobowiązania pracowników w celu realizacji tego zadania. Program podlega zatwierdzeniu przez krajowy urząd regulacji. Nie naruszając uprawnień krajowego organu regulacyjnego, zgodność z programem jest niezależnie monitorowana przez urzędnika odpowiedzialnego za zgodność.
2. Organ nadzorczy powołuje urzędnika odpowiedzialnego za zgodność. Urzędnik odpowiedzialny za zgodność może być osobą fizyczną lub prawną. Artykuł 12d ust. 2 do 7 odnoszą się do urzędnika odpowiedzialnego za zgodność. Krajowy urząd regulacji może wnieść sprzeciw wobec powołania urzędnika odpowiedzialnego za zgodność w przypadku braku niezależności lub kompetencji zawodowych.
3. Urzędnik odpowiedzialny za zgodność odpowiada za:
 - a) monitorowanie realizacji programu zgodności;
 - b) opracowanie sprawozdania rocznego określającego środki podjęte w celu realizacji programu zgodności i za przedstawienie go krajowemu urzędowi regulacji;
 - c) składanie sprawozdań organowi nadzorcemu i wydawanie zaleceń odnośnie do programu zgodności i jego realizacji;
 - d) składanie sprawozdań krajowemu organowi regulacyjnemu dotyczących wszelkich zależności handlowych i finansowych między przedsiębiorstwem zintegrowanym pionowo a operatorem systemu przesyłowego.
4. Urzędnik odpowiedzialny za zgodność przedstawia krajowemu organowi regulacyjnemu propozycje decyzji w sprawie planu inwestycyjnego lub w sprawie poszczególnych inwestycji w sieć. Decyzje te przedkłada się najpóźniej w momencie przedstawienia tych propozycji organowi nadzorcemu przez zarząd lub właściwy organ administracyjny operatora systemu przesyłowego.

Środa, 9 lipca 2008 r.

5. Urzędnik odpowiedzialny za zgodność powiadamia urząd regulacji w przypadku, gdy przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo podczas walnego zgromadzenia lub drogą głosowania członków powołanego przez siebie organu nadzorczego sprzeciwi się przyjęciu decyzji, czego skutkiem będzie niemożność dokonania lub opóźnienie inwestycji w sieć.
6. Warunki regulujące mandat lub warunki zatrudnienia urzędnika odpowiedzialnego za zgodność podlegają zatwierdzeniu przez krajowy urząd regulacji, aby zapewnić niezależność urzędnika odpowiedzialnego za zgodność.
7. Urzędnik odpowiedzialny za zgodność składa regularne sprawozdania, ustne lub pisemne, krajowemu organowi regulacyjnemu i ma prawo do składania regularnego sprawozdania, ustnie lub pisemnie, organowi nadzorczemu operatora systemu przesyłowego.
8. Urzędnik odpowiedzialny za zgodność może brać udział we wszelkich posiedzeniach zarządu lub organów administracyjnych operatora systemu przesyłowego oraz w posiedzeniach organu nadzorczego i walnych zgromadzeniach. Urzędnik odpowiedzialny za zgodność bierze udział we wszystkich posiedzeniach, na których omawiane są następujące sprawy:
- a) warunki dostępu do sieci określone rozporządzeniem (WE) nr 1775/2005, w szczególności w odniesieniu do taryf, usług związanych z dostępem stron trzecich, przydziału zdolności i zarządzania ograniczeniami przesyłowymi, przejrzystości, bilansowania i rynków wtórnych;
 - b) przedsięwzięcia podjęte, aby eksploatować, utrzymywać i rozwijać sieć przesyłową, w tym inwestycje w nowe połączenia transportowe, w zwiększanie zdolności przesyłowej i w optymalizację dotychczasowej zdolności przesyłowej;
 - c) kupno lub sprzedaż energii koniecznej do eksploatacji systemu przesyłowego.
9. Urzędnik odpowiedzialny za zgodność monitoruje zgodność operatora systemu przesyłowego z przepisami art. 10.
10. Urzędnik odpowiedzialny za zgodność ma dostęp do wszelkich niezbędnych danych i do biur operatora systemu przesyłowego, a także do wszelkich informacji koniecznych do wykonywania jego zadania.
11. Po uprzednim zatwierdzeniu przez krajowy urząd regulacji organ nadzorczy może odwołać urzędnika odpowiedzialnego za zgodność.
12. Obowiązki operatora systemu przesyłowego oraz przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, w szczególności za porozumienia handlowe i finansowe między operatorem systemu przesyłowego a przedsiębiorstwem zintegrowanym pionowo są zgłaszane wyłącznie krajowemu organowi regulacyjnemu i nie wymagają zatwierdzenia. Wyznaczanie oraz warunki pracy kierownictwa i osoba specjalisty ds. zgodności są zgłaszane krajowemu organowi regulacyjnemu, lecz nie wymagają jego zatwierdzenia.

Artykuł 12h

Rozwój sieci i uprawnienia do podejmowania decyzji inwestycyjnych

1. Corocznie operator systemu przesyłowego przedstawia krajowemu organowi regulacyjnemu 10-letni plan rozwoju sieci oparty na obecnych i prognozowanych podaży i popycie po konsultacji z wszystkimi właściwymi zainteresowanymi stronami. Plan zawiera skuteczne działania gwarantujące prawidłowość systemu i bezpieczeństwo dostaw.

Środa, 9 lipca 2008 r.

2. W szczególności 10-letni plan rozwoju sieci:
 - a) informuje uczestników rynku o tym, jaka najważniejsza infrastruktura przesyłowa musi być zbudowana lub udoskonalona w ciągu następnych dziesięciu lat,
 - b) zawiera wszelkie inwestycje, o których już zdecydowano i określa nowe inwestycje, które muszą być zrealizowane w ciągu najbliższych trzech lat,
 - c) określa ramy czasowe wszystkich inwestycji.
3. Przy opracowywaniu 10-letniego planu inwestycyjnego operator systemu przesyłowego przyjmuje racjonalne założenia dotyczące rozwoju produkcji, dostaw, zużycia i wymiany z innymi krajami z uwzględnieniem planów inwestycyjnych dotyczących sieci regionalnych i ogólnounijnych, a także planów inwestycyjnych dotyczących instalacji do magazynowania i regazyfikacji LNG.
4. Krajowy urząd regulacji konsultuje się w sprawie 10-letniego planu rozwoju sieci z wszystkimi obecnymi lub potencjalnymi użytkownikami sieci w sposób otwarty i przejrzysty. Od osób lub przedsiębiorstw, które twierdzą, że są potencjalnymi użytkownikami, można zażądać uzasadnienia tych twierdzeń. Urząd regulacji podaje do publicznej wiadomości wyniki procesu konsultacji, w szczególności ewentualne potrzeby inwestycyjne.
5. Krajowy urząd regulacji rozpatruje, czy 10-letni plan rozwoju sieci obejmuje wszystkie inwestycje wzięte pod uwagę w procesie konsultacji i czy jest spójny z ogólnospółnotowym 10-letnim planem rozwoju sieci, o którym mowa w art. 2c ust. 1 rozporządzenia (WE) 1775/2005. W przypadku powstania jakichkolwiek wątpliwości co do spójności z ogólnospółnotowym 10-letnim planem rozwoju sieci urzędów regulacji zasięga opinii Agencji. Krajowy urząd regulacji może zażądać od operatora systemu przesyłowego, by zmienił swój plan.
6. Krajowy urząd regulacji monitoruje i ocenia realizację 10-letniego planu rozwoju sieci.
7. W przypadku, gdy operator systemu przesyłowego — z wyjątkiem nadrzędnych przyczyn poza jego kontrolą — nie zrealizuje inwestycji, która — zgodnie z 10-letnim planem rozwoju sieci — miała być zrealizowana w ciągu najbliższych trzech lat, państwa członkowskie dopilnowują, by krajowy urząd regulacji był zobowiązany do zastosowania co najmniej jednego z następujących środków, by zapewnić realizację przedmiotowej inwestycji:
 - a) żądać od operatora systemu przesyłowego wykonywania wspomnianych inwestycji zgodnie z rocznym planem finansowym, o którym mowa w art. 12f,
 - b) zorganizował otwartą dla wszystkich inwestorów procedurę przetargową na przedmiotową inwestycję.

W przypadku, gdy krajowy urząd regulacji wykona swoje uprawnienia zgodnie z lit. b), może zobowiązać operatora systemu przesyłowego do przyjęcia, co następuje:

- a) finansowania przez dowolną stronę trzecią,
- b) budowy przez dowolną stronę trzecią,
- c) budowy odpowiednich nowych obiektów, lub
- d) eksploatację nowych aktywów.

Operator systemu przesyłowego udziela inwestorom wszelkich informacji niezbędnych do realizacji inwestycji, przyłącza nowe obiekty do sieci przesyłowej i dokłada wszelkich starań, aby ułatwić realizację tej inwestycji.

Stosowne uzgodnienia dotyczące finansowania podlegają zatwierdzeniu przez urząd regulacji.

Środa, 9 lipca 2008 r.

8. W przypadku, gdy krajowy urząd regulacji wykonał swoje uprawnienia zgodnie z ust. 7, odnośne uregulowania taryfowe obejmują koszty przedmiotowych inwestycji.

Artykuł 12i

Uprawnienia decyzyjne odnośnie do przyłączania do sieci przesyłowej instalacji do magazynowania, instalacji do regazyfikacji LNG oraz odbiorców przemysłowych

1. Operatorzy systemów przesyłowych opracowują i podają do publicznej wiadomości przejrzystych i skutecznych procedur i taryf dotyczących niedyskryminacyjnego przyłączania do sieci instalacji do magazynowania, instalacji do regazyfikacji LNG oraz odbiorców przemysłowych. Procedury te podlegają zatwierdzeniu przez krajowy urząd regulacji.

2. Operatorzy systemów przesyłowych nie mają uprawnień do odmowy przyłączenia nowej przesyłowej instalacji do magazynowania, instalacji do regazyfikacji LNG lub odbiorcy przemysłowego ze względu na ewentualne przyszłe ograniczenia dostępnych zdolności przesyłowych sieci lub ze względu na dodatkowe koszty związane z koniecznością zwiększenia zdolności przesyłowej. Operator systemu przesyłowego zapewnia nowemu przyłączeniu wystarczającą zdolność przesyłowa wejściową i wyjściową.

3. Operatorzy systemów przesyłowych zapewniają osobom trzecim dostęp do sieci i zarządzać nim przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa sieci. Dotyczy to w szczególności nowych operatorów na rynku oraz producentów biogazu.

ROZDZIAŁ IVb

Artykuł 12j

Klauzula przeglądowa

1. Nie później niż ... (*) agencja składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie szczegółowe sprawozdanie opisujące, w jakim zakresie wymogi dotyczące wydzielenia, o których mowa w niniejszej dyrektywie, zapewniły pełną i skuteczną niezależność operatorów systemów przesyłowych.

2. Do celów dokonania oceny, o której mowa w ust. 1, agencja bierze pod uwagę w szczególności następujące kryteria: sprawiedliwy i niedyskryminacyjny dostęp do sieci, skuteczne uregulowania, rozbudowę sieci, inwestycje i neutralne zachęty do inwestowania, rozbudowę infrastruktury wzajemnych połączeń oraz bezpieczeństwo dostaw we Wspólnocie.

3. Nie później niż ... (*) Komisja składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie szczegółowe sprawozdanie opisujące możliwość utworzenia jednego europejskiego operatora systemu przesyłowego oraz analizuje koszty i korzyści w szczególności w odniesieniu do praw własności, integracji rynkowej oraz skutecznego i bezpiecznego działania sieci przesyłowej. Sprawozdanie to ma zostać sporządzone w wyniku konsultacji z zainteresowanymi stronami, a zwłaszcza operatorami systemu przesyłowego i agencją.

4. W odpowiednich przypadkach, w szczególności w przypadku, gdy w szczegółowym sprawozdaniu, o którym mowa w ust. 1, stwierdzi ona, że w praktyce nie zostały zapewnione warunki, o których mowa w ust. 2, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie propozycje zmierzające do zapewnienia pełnej i skutecznej niezależności operatorów systemów przesyłowych przed upływem ... (**).

(*) Pięć lat od wejścia w życie dyrektywy .../.../WE [zmieniającej dyrektywę 2003/55/WE dotyczącą wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego].

(**) Siedem lat od wejścia w życie dyrektywy .../.../WE [zmieniającej dyrektywę 2003/55/WE dotyczącą wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego]."

Środa, 9 lipca 2008 r.

13) W art. 13 wprowadza się następujące zmiany:

a) W ust. 2 lit. c) po pierwszym zdaniu dodaje się następujące zdanie:

„Aby móc zrealizować te zadania, operator systemu dystrybucyjnego dysponuje niezbędnymi zasobami, w tym ludzkimi, technicznymi, finansowymi i materialnymi. ”

b) W ust. 2 lit. d) wprowadza się następujące zmiany:

i) ostatnie zdanie otrzymuje następujące brzmienie:

„Roczne sprawozdanie, określające podjęte środki, jest przedkładane przez osobę lub jednostkę odpowiedzialną za monitorowanie programu zgodności, zwaną dalej »urzędnikiem ds. zgodności«, krajowemu urzędowi regulacji określönemu w art. 24a ust. 1, oraz jest publikowane.”

ii) dodaje się zdanie w następującym brzmieniu:

„Urzędnik ds. zgodności jest w pełni niezależny oraz ma dostęp do wszelkich niezbędnych informacji dotyczących operatora systemu dystrybucyjnego i wszelkich spółek zależnych, by móc realizować swoje zadanie. ”

c) dodaje się ustęp w następującym brzmieniu:

„3. W przypadku gdy operator systemu dystrybucyjnego stanowi część pionowo zintegrowanego przedsiębiorstwa, państwa członkowskie zapewniają, że działania operatora systemu dystrybucyjnego są monitorowane, tak aby nie mógł on wykorzystywać swojej integracji pionowej w celu zakłócania konkurencji. W szczególności pionowo zintegrowani operatorzy systemu dystrybucyjnego nie doprowadzają, w ramach swojej komunikacji lub kreowania marki, do nieporozumień w zakresie odrębnej tożsamości sektora dostaw przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo.”

14) Artykuł 15 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 15

Operator połączonych systemów przesyłu

Niniejsza dyrektywa nie stanowi przeszkody dla działalności operatora połączonych systemów przesyłu, LNG, magazynowania i dystrybucji, pod warunkiem, że zachowuje on zgodność, w przypadku każdego z rodzajów działalności, z mającymi zastosowanie przepisami art. 7 i art. 9a oraz art. 13 ust. 1.”

15) *po art. 18 dodaje się następujący artykuł:*

„Artykuł 18a

Dostęp do instalacji LNG

1. *W celu zorganizowania dostępu do instalacji LNG stosuje się albo procedurę regulowanego dostępu albo procedurę negocjowanego dostępu, o której mowa w ust. 2. Procedury te należy stosować zgodnie z obiektywnymi, przejrzystymi i niedyskryminacyjnymi kryteriami. Krajowe organy regulacyjne monitorują przestrzeganie tych kryteriów.*

Państwa członkowskie decydują o mającej zastosowanie procedurze dostępu w oparciu o określone i opublikowane kryteria. Kryteria te w szczególności służą ustaleniu, czy na właściwym rynku istnieje konkurencja pomiędzy instalacjami LNG oraz czy dostęp do LNG zapewniany jest przez niezależnego operatora infrastruktury zapewniającego otwarty dostęp. Krajowe organy regulacyjne monitorują przestrzeganie tych kryteriów i podają do wiadomości publicznej, lub zobowiązują operatorów LNG do podania do wiadomości publicznej, które instalacje LNG lub ich części są oferowane w ramach procedury regulowanego dostępu, o której mowa w ust. 2.

Środa, 9 lipca 2008 r.

2. W przypadku negocjowanego dostępu państwa członkowskie podejmują niezbędne środki, aby przedsiębiorstwa gazownicze i uprawnieni odbiorcy z obszaru lub spoza obszaru objętego systemem połączonym mieli możliwość negocjowania dostępu do instalacji LNG. Strony zobowiązane są do negocjowania w dobrej wierze dostępu do instalacji LNG.”

16) Artykuł 19 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 19

Dostęp do dostaw

1. W celu zorganizowania dostępu do instalacji magazynowych w wypadku, gdy jest to konieczne z technicznego lub ekonomicznego punktu widzenia, aby zapewnić skuteczny dostęp do systemu dla realizacji dostaw do odbiorców, państwa członkowskie decydują o wyborze albo procedury regulowanego dostępu opisanej w ust. 4, albo procedury negocjowanego dostępu, o której mowa w ust. 3. Procedury te należy stosować zgodnie z obiektywnymi, przejrzystymi i niedyskryminacyjnymi kryteriami. Krajowe organy regulacyjne monitorują przestrzeganie tych kryteriów.

Krajowe organy regulacyjne określają i publikują kryteria, zgodnie z którymi określony może być dostęp do systemu instalacji magazynowych, zwłaszcza w odniesieniu do tego, czy w odpowiednich sektorach ma miejsce konkurencja pomiędzy instalacjami magazynowymi i czy taką organizacją zajmują się niezależni operatorzy infrastruktury, którzy zapewniają otwarty dostęp. Krajowe organy regulacyjne monitorują przestrzeganie tych kryteriów i podają do wiadomości publicznej, lub zobowiązują operatorów systemu magazynowania do podania do wiadomości publicznej, które instalacje magazynowe lub części instalacji magazynowych są oferowane w ramach różnych procedur określonych w ust. 3 i ust. 4.

2. Postanowienia ust. 1 nie mają zastosowania do usług pomocniczych i tymczasowego magazynowania związanych z instalacjami LNG, koniecznych dla procesu regazyfikacji LNG i następującego po tym dostarczania gazu do systemu przesyłowego.

3. W przypadku negocjowanego dostępu krajowe organy regulacyjne podejmują niezbędne środki, aby przedsiębiorstwa gazownicze i uprawnieni odbiorcy z obszaru lub spoza obszaru objętego połączonym systemem mieli możliwość negocjowania dostępu do magazynowania, gdy jest to konieczne z technicznego lub ekonomicznego punktu widzenia, aby zapewnić skuteczny dostęp do systemu. Strony zobowiązane są do negocjowania w dobrej wierze dostępu do magazynowania.

Kontrakty na dostęp do magazynowania są negocjowane z właściwym operatorem systemu magazynowania. Krajowy urząd regulacji nakłada na operatorów systemu magazynowania obowiązek publikowania głównych warunków handlowych korzystania z magazynowania w ciągu pierwszych sześciu miesięcy po wdrożeniu niniejszej dyrektywy i corocznie po upływie tego czasu. Przy opracowywaniu tych warunków pod uwagę brane są opinie użytkowników systemu, którzy mają prawo kwestionować te warunki wobec krajowego urzędu regulacji.

4. W przypadku dostępu regulowanego krajowe urzędy regulacji podejmują niezbędne środki, aby przyznać przedsiębiorstwom gazowniczym i uprawnionym odbiorcom z obszaru lub spoza obszaru objętego systemem połączonym prawo dostępu do magazynowania na podstawie opublikowanych taryf i/lub innych warunków i zobowiązań dla korzystania z tego magazynowania, gdy z technicznego i/lub ekonomicznego punktu widzenia jest to konieczne dla zapewnienia skutecznego dostępu do systemu. Przy opracowywaniu tych taryf oraz innych warunków i zobowiązań pod uwagę brane są opinie użytkowników systemu, którzy mają prawo kwestionować te warunki wobec krajowego organu regulacyjnego. To prawo dostępu dla uprawnionych odbiorców może zostać przyznane przez umożliwienie im zawierania umów na dostawy gazu z konkurencyjnymi przedsiębiorstwami gazowniczymi, innymi niż właściciel i/lub operator systemu lub z przedsiębiorstwem powiązanim.”

Środa, 9 lipca 2008 r.

17) Artykuł 22 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 22

Nowa infrastruktura

1. Główne nowe elementy infrastruktury gazowej, tzn. gazociągi międzysystemowe państw członkowskich, instalacje LNG i instalacje magazynowe, mogą na wniosek zostać zwolnione, na czas **określony**, od stosowania wymogów art. 7, art. 18, art. 19 i art. 20 oraz art. 24c ust. 4, 5 i 7 pod następującymi warunkami:

- a) inwestycja musi zwiększać konkurencję na rynku dostaw gazu i zwiększać bezpieczeństwo dostaw;
- b) poziom ryzyka związanego z inwestycją jest taki, że inwestycja nie miałaby miejsca bez zastosowania odstępstwa;
- c) infrastruktura musi być własnością osoby fizycznej lub prawnej, która jest osobą odrębną, przynajmniej w swej formie prawnej, od operatorów systemów, w których to systemach infrastruktura zostanie wybudowana;
- d) od użytkowników tej infrastruktury pobierane są opłaty;
- e) odstępstwo nie wpływa szkodliwie na konkurencję lub sprawne funkcjonowanie wewnętrznego rynku gazu albo na sprawne funkcjonowanie systemu podlegającego regulacji, do którego infrastruktura jest podłączona;

f) projekt ma znaczenie europejskie i dotyczy co najmniej dwóch państw członkowskich Unii Europejskiej.

2. Postanowienia ust. 1 są także stosowane **we wszystkich przypadkach** znacznego wzrostu przepustowości istniejącej infrastruktury i zmian tej infrastruktury umożliwiających rozwój **większych i dodatkowych ilości**.

3. Krajowy urząd regulacji, o którym mowa w rozdziale VIa, może, indywidualnie dla każdego przypadku, podejmować decyzje w sprawie odstępstw, o których mowa w ust. 1 i 2. W przypadku, gdy przedmiotowa infrastruktura zlokalizowana jest na terytorium więcej niż jednego państwa członkowskiego, Agencja wykonuje zadania powierzone urzędowi regulacji na mocy niniejszego artykułu. **Agencja może podjąć decyzję po uprzednim wysłuchaniu odpowiednich krajowych urzędów regulacji i wnioskodawcy.**

Odstępstwo może obejmować całość lub **jedynie wyodrębnione części** przepustowości nowej infrastruktury lub istniejącej infrastruktury o znacznie zwiększonej przepustowości.

W trakcie podejmowania decyzji o zastosowaniu odstępstwa należy zwrócić uwagę, indywidualnie dla każdego przypadku, na potrzebę nałożenia warunków dotyczących okresu obowiązywania odstępstwa i niedyskryminacyjnego dostępu do nowej infrastruktury. W trakcie podejmowania decyzji o tych warunkach bierze się pod uwagę w szczególności dodatkową przewidywaną do realizacji przepustowość albo zmianę istniejącej przepustowości, horyzont czasowy projektu i uwarunkowania krajowe.

Przed przyznaniem wyłączenia krajowy urząd regulacji podejmuje decyzje w sprawie przepisów i mechanizmów zarządzania i alokacji przepustowości, **co może, w razie konieczności, podlegać zmianom w okresie, w którym infrastruktura jest wyłączona z wyżej wspomnianych przepisów, w celu poczynienia dostosowań do odpowiednich potrzeb gospodarczych i rynkowych.** Zgodnie z tymi przepisami wszyscy potencjalnie zainteresowani użytkownicy infrastruktury są wzywani do określenia swojego zainteresowania zawieraniem kontraktów na przepustowość, zanim ma miejsce alokacja przepustowości dla nowej infrastruktury, włącznie z alokacją na własny użytek. Krajowy urząd regulacji nakłada wymóg, aby przepisy w sprawie zarządzania ograniczeniami przesyłowymi obejmowały obowiązek oferowania niewykorzystanej przepustowości na rynku wtórnym, jak również nakłada wymóg, aby użytkownicy instalacji byli uprawnieni do obrotu swoimi zakontraktowanymi przepustowościami na rynku wtórnym. W swojej ocenie kryteriów, o których mowa w ust. 1 lit. a), b) i e) niniejszego artykułu, krajowy urząd regulacji bierze pod uwagę wyniki procedury alokacji przepustowości, **jeżeli podmioty trzecie w sposób zobowiązujący okazały swoje zainteresowanie.**

Środa, 9 lipca 2008 r.

Decyzja w sprawie odstępstwa, z uwzględnieniem wszelkich warunków, o których mowa w akapicie drugim, jest odpowiednio uzasadniona i opublikowana.

4. Krajowy urząd regulacji przekazuje niezwłocznie Komisji kopię każdego wniosku o przyznanie odstępstwa z chwilą jego otrzymania. Decyzja o zastosowaniu odstępstwa jest bezzwłocznie zgłaszana przez stosowny urząd do Komisji wraz ze wszystkimi użytecznymi informacjami jej dotyczącymi. Informacje te mogą zostać przekazane Komisji w formie zbiorczej, umożliwiając Komisji podjęcie dobrze uzasadnionej decyzji. Informacje te zawierają w szczególności:

- a) szczegółowe powody, na podstawie których krajowy urząd regulacji przyznał odstępstwo **lub odmówił jego przyznania, wraz z odniesieniem do konkretnego artykułu będącego podstawą takiej decyzji, w tym** z informacjami finansowymi uzasadniającymi potrzebę zastosowania odstępstwa;
- b) przeprowadzoną analizę wpływu przyznania odstępstwa na konkurencję i na sprawne funkcjonowanie wewnętrznego rynku gazu;
- c) powody przyjętego okresu obowiązywania odstępstwa i wielkości udziału całkowitej przepustowości rozpatrywanej infrastruktury gazowej, dla której udzielono odstępstwo;
- d) w przypadku odstępstwa dotyczącego danego gazociągu międzysystemowego, wyniki konsultacji z zainteresowanymi urzędami regulacji;
- e) wpływ infrastruktury na dywersyfikację dostaw gazu.

5. W ciągu dwóch miesięcy od otrzymania zgłoszenia Komisja może zażądać od krajowego urzędu regulacji wprowadzenia zmian do decyzji lub cofnięcia decyzji o przyznaniu odstępstwa. Termin ten rozpoczyna się następnego dnia po otrzymaniu zgłoszenia. Termin dwumiesięczny może zostać przedłużony o dwa dodatkowe miesiące w przypadku, gdy Komisja potrzebuje dodatkowych informacji. Termin ten rozpoczyna się następnego dnia po otrzymaniu kompletnych informacji. Termin ten może również zostać przedłużony za obopólną zgodą Komisji oraz krajowego urzędu regulacji. Zgłoszenie uważa się za cofnięte, jeżeli informacje, o które wystąpiono z wnioskiem, nie są dostarczone w terminie wyznaczonym we wniosku, chyba że, przed upływem tego terminu, albo termin ten został przedłużony za zgodą zarówno Komisji, jak i krajowego urzędu regulacji, albo urząd regulacji, w należycie uzasadnionym oświadczeniu, poinformował Komisję o tym, że uważa zgłoszenie za wyczerpujące.

Krajowy urząd regulacji stosuje się do decyzji Komisji o wprowadzeniu zmian do decyzji lub cofnięciu decyzji o przyznaniu odstępstwa w terminie czterech tygodni i odpowiednio informuje Komisję.

Komisja zachowuje poufność informacji istotnych z handlowego punktu widzenia.

Wydana przez Komisję decyzja o przyznaniu odstępstwa przestaje obowiązywać, jeżeli nie rozpoczęto eksploatacji infrastruktury w okresie pięciu lat po wydaniu wszystkich decyzji krajowych i regionalnych i zezwoleń, o ile zwłoka nie wynika z okoliczności wymykających się spod kontroli osobie, której przyznano wyłączenie.

6. **Odstępstwa, o których mowa w ust. 1 obejmują automatycznie odstępstwa przyznane na mocy niniejszego artykułu w dniu ... (*). Warunki zatwierdzonego odstępstwa przyznanego na mocy niniejszego artykułu nie są zmieniane z mocą wsteczną bez uzyskania zgody wszystkich zainteresowanych stron.**

(*) Data wejścia w życie dyrektywy .../.../WE [zmieniającej dyrektywę 2003/55/WE dotyczącą wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego]."

Środa, 9 lipca 2008 r.

18) Po art. 24 dodaje się nowy rozdział VIa w następującym brzmieniu:

„ROZDZIAŁ VIa

KRAJOWE URZĘDY REGULACJI

Artykuł 24a

Wyznaczenie i niezależność urzędów regulacji

1. Każde państwo członkowskie wyznacza jeden krajowy urząd regulacji.
2. Państwa członkowskie gwarantują niezależność *krajowego* urzędu regulacji i zapewniają, że wykonuje on swoje uprawnienia w sposób bezstronny i przejrzysty. W tym celu państwo członkowskie zapewnia, że w czasie wykonywania zadań regulacyjnych, powierzonych mu na mocy niniejszej dyrektywy **i aktów powiązanych**, *krajowy urząd regulacji* jest prawnie oddzielony i funkcjonalnie niezależny od jakiegokolwiek innego podmiotu publicznego lub prywatnego, oraz że jego personel i osoby odpowiedzialne za jego zarządzanie działają niezależnie od jakichkolwiek interesów rynkowych i nie zwracają się o udzielenie ani nie przyjmują **bezpośrednich** poleceń ze strony jakichkolwiek władz ani innego podmiotu publicznego lub prywatnego **podczas realizacji zadań regulacyjnych**.
3. W celu ochrony niezależności *krajowego* urzędu regulacji państwa członkowskie zapewniają w szczególności, że:
 - a) *krajowy urząd regulacji* posiada osobowość prawną, autonomię **finansową** oraz stosowne zasoby kadrowe i finansowe do realizacji swoich zadań;
 - b) **członkowie zarządu krajowego organu regulacyjnego powoływani są** na nieodnawialną kadencję wynoszącą co najmniej pięć lat , **lecz nie więcej niż siedem lat. W przypadku pierwszego mandatu kadencja połowy członków wynosi dwa i pół roku. Członkowie zarządu zostają zwolnieni z pełnienia funkcji w trakcie swojej kadencji jedynie w przypadku, gdy nie spełniają** już warunków określonych w niniejszym artykule lub **dopuszcili** się poważnego uchybienia **w świetle prawa krajowego**;
 - c) **zapotrzebowanie budżetowe krajowego organu regulacyjnego pokrywane jest z bezpośrednich wpływów z operacji na rynku energii.**

Artykuł 24b

Cele polityczne krajowego urzędu regulacji

Przy realizacji zadań regulacyjnych wyszczególnionych w niniejszej dyrektywie, *krajowy urząd regulacji* podejmuje wszelkie uzasadnione kroki, które służą osiągnięciu następujących celów:

- a) wspieranie, w ścisłej współpracy z Komisją, Agencją oraz z *krajowymi* urzędami regulacji innych państw członkowskich, konkurencyjnego, bezpiecznego i zrównoważonego pod względem ochrony środowiska wewnętrznego rynku gazu na terenie Wspólnoty, jak również skutecznego otwarcia rynku dla wszystkich odbiorców i dostawców we Wspólnocie **oraz zapewnienie, że sieci dostaw energii działają będą w skuteczny, godny zaufania sposób, biorąc pod uwagę cele długoterminowe**;
- b) rozwój konkurencyjnych i prawidłowo funkcjonujących rynków ■ na terenie Wspólnoty, mając na uwadze osiągnięcie celu określonego w lit. a);
- c) zniesienie **wszelkich** ograniczeń w handlu **gazem ziemnym** pomiędzy państwami członkowskimi, w tym rozwój odpowiednich transgranicznych zdolności przesyłowych w celu zaspokojenia popytu **i pogłębienia integracji** rynków krajowych w **celu ułatwienia** swobodnego przepływu gazu ziemnego na terenie Wspólnoty;

Środa, 9 lipca 2008 r.

- d) zapewnienie **w najbardziej wydajny pod względem kosztów sposób** rozwoju **ukierunkowanych na odbiorcę**, bezpiecznych, niezawodnych i efektywnych systemów **sieciowych**, wspieranie wystarczalności systemu **przy jednoczesnym zapewnieniu efektywności energetycznej oraz integracji małych i dużych jednostek przemysłu energii odnawialnej (np. biogazu) oraz rozproszonego wytwarzania zarówno w sieci przesyłowej, jak i dystrybucyjnej**.
- e) **ułatwienie dostępu do sieci, zwłaszcza zniesienie barier, które mogłyby uniemożliwić dostęp do systemu nowym operatorom rynkowym bądź energii ze źródeł odnawialnych;**
- f) zapewnienie, że operatorzy sieci otrzymają stosowne bodźce, zarówno krótko-, jak i długoterminowe, do zwiększenia wydajności w zakresie działania sieci oraz wspierania integracji rynkowej;
- g) zapewnienie **korzyści dla klientów w drodze** efektywnego funkcjonowania własnego rynku krajowego, a także działanie na rzecz skutecznej konkurencji we współpracy z organami ochrony konkurencji **oraz zapewnienie ochrony konsumenta;**
- h) **przyczynianie się do zagwarantowania wysokich standardów usług o charakterze użyteczności publicznej w odniesieniu do gazu ziemnego, ochrona słabych ekonomicznie odbiorców, oraz dopilnowanie, aby środki ochrony konsumenta, o których mowa w załączniku A, były skuteczne;**
- i) **harmonizacja koniecznych procesów w zakresie wymiany danych.**

Artykuł 24c

Obowiązki i uprawnienia krajowych urzędów regulacji

1. **Krajowy urząd regulacji ma następujące obowiązki, które musi wykonywać w odpowiednich przypadkach ściśle konsultując się z innymi właściwymi organami wspólnotowymi lub krajowymi, operatorami systemów przesyłowych oraz innymi zainteresowanymi uczestnikami rynku oraz bez uszczerbku dla specyficznych kompetencji tych wspólnotowych lub krajowych organów:**
 - a) zapewnienie zgodności operatorów systemu przesyłowego i dystrybucyjnego oraz, w stosownych przypadkach, właścicieli systemu, jak również wszelkich przedsiębiorstw gazowniczych, z ich zobowiązaniami na mocy niniejszej dyrektywy i innych właściwych aktów prawnych Wspólnoty, także w zakresie kwestii transgranicznych;
 - b) współpraca w zakresie kwestii transgranicznych z krajowym urzędem lub urzędami regulacji innych państw członkowskich i **Agencją, w tym zagwarantowanie, że istnieje wystarczająca przepustowość połączeń pomiędzy infrastrukturą przesyłu w celu uzyskania wysokiej ogólnej wydajności rynku i spełnienia kryteriów bezpieczeństwa dostaw gazu bez rozróżniania pomiędzy przedsiębiorstwami dostaw w różnych państwach członkowskich;**
 - c) stosowanie się do **wszelkich odpowiednich, wiążących** decyzji Komisji oraz Agencji;
 - d) przedkładanie **rocznych sprawozdań** w sprawie własnej działalności i wypełniania obowiązków do Komisji, właściwych organów państw członkowskich, Komisji oraz Agencji. **Sprawozdania te dotyczą** podjętych środków oraz uzyskanych wyników w zakresie każdego z zadań wyszczególnionych w niniejszym artykule;
 - e) **monitorowanie zgodności z wymogami dotyczącymi wydzielenia własnościowego określonymi w niniejszej dyrektywie oraz z innymi właściwymi aktami prawnymi Wspólnoty oraz** zapewnienie, że nie ma subsydiowania pomiędzy działalnością w zakresie przesyłu, dystrybucji, magazynowania, LNG i dostaw, **jak również zapewnienie, że taryfy związane z przesyłem oraz dystrybucją określone są z dużym wyprzedzeniem w stosunku do odpowiednich okresów, podczas których mają one zastosowanie;**
 - f) dokonywanie przeglądu planów inwestycyjnych operatorów systemu przesyłowego, a także zamieszczanie w swoim sprawozdaniu rocznym oceny planu inwestycyjnego operatorów systemu przesyłowego w zakresie jego zgodności z ogólnoeuropejskim dziesięcioletnim planem rozbudowy sieci, o którym mowa w art. 2c rozporządzenia (WE) nr 1775/2005; **plany inwestycyjne operatorów systemu przesyłowego zapewniają wystarczające kompetencje i liczbę personelu do wypełnienia zobowiązań w zakresie świadczenia usług; nieprzestrzeganie planu inwestycyjnego skutkuje proporcjonalnymi sankcjami nakładanymi na operatora systemu przesyłowego zgodnie z wytycznymi wydanymi przez Agencję;**

Środa, 9 lipca 2008 r.

- g) **zatwierdzanie rocznych planów inwestycyjnych operatorów systemów przesyłowych;**
- h) monitorowanie **przestrzegania** bezpieczeństwa i niezawodności sieci, **ustanawianie lub zatwierdzanie norm i wymogów dotyczących jakości usług i dostaw**, a także dokonywanie przeglądu **wyników pod kątem jakości usług i dostaw**, bezpieczeństwa i niezawodności sieci;
- i) monitorowanie poziomu przejrzystości, zapewnianie zgodności **operatorów sieci** z wymaganiami w zakresie przejrzystości;
- j) monitorowanie, we współpracy z organami ochrony konkurencji, poziomu otwarcia rynku i konkurencji na poziomie hurtowym i detalicznym, w tym na giełdach energii, cen dla gospodarstw domowych, częstotliwości zmian dostawców, częstotliwości odłączenia od sieci, skarg zgłaszanych przez gospodarstwa domowe w uzgodnionym formacie, jak również wszelkich zakłóceń lub ograniczeń konkurencji, włącznie z dostarczaniem wszelkich stosownych informacji oraz informowaniem o wszelkich stosownych przypadkach właściwych krajowych organów ochrony konkurencji;
- k) **monitorowanie występowania restrykcyjnych praktyk umownych, w tym przepisów w zakresie wyłączności, które mogą uniemożliwiać lub utrudniać wybór przez odbiorców innych niż gospodarstwa domowe w zakresie jednoczesnego zawierania umów z więcej niż jednym dostawcą; tam, gdzie to właściwe, powiadamianie krajowych organów ochrony konkurencji o takich praktykach;**
- l) **przy pełnym poszanowaniu postanowień Traktatu, wspieranie długoterminowych porozumień między odbiorcami energii a dostawcami, które przyczyniają się do poprawy produkcji i dystrybucji energii, a jednocześnie umożliwiają odbiorcom udział w wynikających z tego korzyściach, pod warunkiem, że takie porozumienia mogą się przyczynić do uzyskania optymalnego poziomu inwestycji w sektorze energetycznym;**
- m) monitorowanie czasu potrzebnego przedsiębiorstwom przesyłowym i dystrybucyjnym do wykonania połączeń i napraw **i nakładanie sankcji zgodnie z wytycznymi wydanymi przez Agencję, jeżeli czas ten ulega wydłużeniu z nieuzasadnionych przyczyn;**
- n) monitorowanie **warunków dostępu do pojemności magazynowych i do innych usług pomocniczych wyszczególnionych w art. 19;**
- o) zapewnienie, bez uszczerbku dla kompetencji innych krajowych organów regulacyjnych, wysokich standardów usług o charakterze użyteczności publicznej w odniesieniu do gazu, ochrona słabych ekonomicznie odbiorców, oraz dopilnowanie, aby środki ochrony konsumenta, o których mowa w załączniku A, były skuteczne **i egzekwowane;**
- p) publikowanie co najmniej raz w roku zaleceń dotyczących sposobu zapewnienia zgodności taryf za dostawę z art. 3; **należyta uwagę należy poświęcić w tych zaleceniach wpływowi cen regulowanych (hurtowych i dla końcowych odbiorców) na funkcjonowanie rynku;**
- q) zapewnienie **skutecznego i równego** dostępu do danych dotyczących zużycia przez odbiorców, **obejmujących dane na temat cen i wszelkich powiązanych wydatków dla uczestników rynku, stosowania łatwo zrozumiałego, jednolitego formatu w odniesieniu do takich danych, adekwatnej wysokości przedpłat odzwierciedlającej rzeczywiste zużycie oraz szybkiego dostępu dla wszystkich odbiorców do takich danych na mocy lit. h) załącznika A;**
- r) monitorowanie wdrażania przepisów dotyczących funkcji i zakresu odpowiedzialności operatorów systemu przesyłowego, operatorów systemu dystrybucyjnego, dostawców i odbiorców oraz innych uczestników rynku na mocy art. 8b rozporządzenia (WE) nr 1775/2005;
- s) **ustalanie lub zatwierdzanie opłat za dostęp do sieci i publikowanie metod stosowanych do ustalenia tych opłat;**
- t) **zapewnienie przejrzystości wahań cen hurtowych;**
- u) monitorowanie prawidłowego stosowania kryteriów określających, czy dana instalacja magazynowa wchodzi w zakres art. 19 ust. 3 lub || ust. 4.

Środa, 9 lipca 2008 r.

||

2. Państwa członkowskie zapewniają, że krajowe urzędy regulacji otrzymują uprawnienia umożliwiające im wykonywanie obowiązków określonych w ust. 1 || w sposób skuteczny i sprawny. W tym celu krajowy urząd regulacji posiada przynajmniej następujące uprawnienia:

- a) wydawanie wiążących decyzji w sprawie przedsiębiorstw gazowniczych;
- b) prowadzenie we współpracy z krajowym organem ochrony konkurencji badań dotyczących funkcjonowania rynków gazu, a także podejmowanie decyzji || w sprawie wszelkich stosownych środków, niezbędnych i współmiernych, na rzecz wspierania skutecznej konkurencji oraz zapewnienia prawidłowego funkcjonowania rynku, z uwzględnieniem programów uwolnienia gazu;
- c) zwracanie się do przedsiębiorstw gazowniczych o wszelkie informacje stosowne z punktu widzenia realizacji jego zadań;
- d) nakładanie skutecznych, odpowiednich i odstrasżających sankcji na te przedsiębiorstwa gazownicze, które nie wywiązują się ze swoich zobowiązań na mocy niniejszej dyrektywy lub wszelkich decyzji krajowego urzędu regulacji lub Agencji **lub proponowanie kompetentnemu organowi nakładanie takich sankcji; ponadto nakładanie lub wnoszenie o nałożenie na operatora systemu przesyłowego lub, w odpowiednim przypadku, na przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo grzywn w wysokości do 10 % jego rocznych obrotów za nieprzestrzeganie jego odnośnych obowiązków wyływających z niniejszej dyrektywy;**
- e) posiadanie należytych praw prowadzenia dochodzeń oraz stosownych uprawnień do udzielania poleceń w zakresie rozstrzygania sporów zgodnie z ust. 8 i 9;
- f) podejmowanie środków bezpieczeństwa zgodnie z art. 26.

3. *Oprócz zadań i uprawnień przyznanych mu na mocy ust. 1 i 2, w przypadku, gdy operator systemu przesyłowego został wyznaczony zgodnie z rozdziałem IVa, krajowemu organowi regulacyjnemu zostają przyznane między innymi następujące zadania i uprawnienia:*

- a) *do nakładania sankcji, łącznie z karą grzywny, zgodnie z ust. 2 lit. d) za zachowania dyskryminacyjne prowadzone na korzyść przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo;*
- b) *do monitorowania przepływu informacji między operatorem systemu przesyłowego a przedsiębiorstwem zintegrowanym pionowo, aby zapewnić przestrzeganie obowiązków przez operatora systemu przesyłowego;*
- c) *do występowania jako organ rozstrzygający spory między przedsiębiorstwem zintegrowanym pionowo a operatorem systemu przesyłowego w odniesieniu do jakichkolwiek skarg wniesionych zgodnie z ust. 8;*
- d) *do monitorowania zależności handlowych i finansowych, w tym pożyczek, między przedsiębiorstwem zintegrowanym pionowo a operatorem systemu przesyłowego;*
- e) *do monitorowania wszystkich porozumień handlowych i finansowych pod warunkiem ich zgodności z warunkami rynkowymi;*
- f) *do żądania od przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo uzasadnień w przypadku powiadomienia przez urzędnika odpowiedzialnego za zgodność zgodnie z art. 12g ust. 4. Uzasadnienie takie zawiera w szczególności dowody, że nie miało miejsca żadne zachowanie dyskryminacyjne na korzyść przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo;*
- g) *do przeprowadzania kontroli w obiektach przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo i operatora systemu przesyłowego;*

Środa, 9 lipca 2008 r.

- h) *do żądania wszelkich informacji od operatora systemu przesyłowego oraz bezpośredniego kontaktowania się ze wszystkimi pracownikami operatora systemu przesyłowego; w razie wątpliwości to prawo ma zastosowanie również do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo i jego spółek zależnych;*
 - i) *do dokonywania wszelkich niezbędnych kontroli operatora systemu przesyłowego, a w razie wątpliwości — również przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo i jego podmiotów zależnych; stosuje się przepisy art. 20 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu (*);*
 - j) *do nakładania skutecznych, odpowiednich i odstraszających sankcji na operatora systemu przesyłowego i/lub przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo w przypadku, gdy nie spełniają one swoich zobowiązań wynikających z niniejszego artykułu lub nie respektują decyzji krajowego organu regulacyjnego; uprawnienia te obejmują:*
 - i) *prawo do nakładania skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających kar finansowych, których wysokość uzależniona jest od obrotów przedsiębiorstwa sieciowego lub przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo;*
 - ii) *prawo do wydawania nakazów zaprzestania działań dyskryminujących;*
 - iii) *prawo do cofnięcia, przynajmniej częściowo, koncesji dla operatora systemu przesyłowego w przypadku nagminnych naruszeń zawartych w niniejszym artykule przepisów o wydzieleniu sieci operatorów.*
4. *Krajowe urzędy regulacji są odpowiedzialne za ustalanie lub zatwierdzanie przed ich wejściem w życie warunków dla:*
- a) *przyłączania i dostępu do sieci krajowych, z uwzględnieniem taryf przesyłowych i dystrybucyjnych oraz metodologii ich obliczania bądź, ewentualnie, metodologii i ich monitorowania w przypadku tworzenia lub zatwierdzania taryf przesyłowych i dystrybucyjnych, a także zasad, warunków i taryf za dostęp do instalacji LNG, oraz metodologii ich obliczania, ewentualnie, metodologii i ich monitorowania w przypadku tworzenia lub zatwierdzania taryf dotyczących dostępu do instalacji LNG. Te taryfy odzwierciedlają rzeczywiście poniesione koszty, na ile odpowiadają one kosztom ponoszonym przez wydajnego operatora, i są przejrzyste. Pozwalają one na realizację koniecznych inwestycji w sieci i instalacje LNG w sposób, który umożliwia tym inwestycjom zagwarantowanie opłacalności i wykonalności sieci oraz instalacji LNG; Taryfy te nie powinny być dyskryminacyjne wobec nowych operatorów;*
 - b) *świadczenia usług bilansowania, które w możliwym stopniu odzwierciedlają koszty i nie wpływają na dochody, stwarzając jednocześnie odpowiednie zachęty dla użytkowników sieci do równoważenia ich wkładu i poborów; są one uczciwe i niedyskryminacyjne i opierają się na obiektywnych kryteriach;*
 - c) *dostępu do infrastruktury transgranicznej, łącznie z procedurami w zakresie alokacji zdolności przesyłowych i zarządzania w sytuacjach przeciążenia. Są one uprawnione do zażądania od operatora systemu przesyłowego, by zmienił te zasady i warunki.*

5. *Przy ustalaniu lub zatwierdzaniu zasad i warunków bądź metodologii obliczania taryf oraz usług bilansowania krajowe urzędy regulacji zapewniają, że operatorzy sieci otrzymają stosowne bodźce, zarówno krótko-, jak i długoterminowe, do zwiększenia wydajności oraz wspierania integracji rynkowej, zapewnienia bezpieczeństwa dostaw i odpowiednich prac badawczych.*

6. *Krajowe urzędy regulacji monitorują zarządzanie ograniczeniami przesyłowymi w krajowych sieciach przesyłowych gazu.*

Operatorzy systemów przesyłowych przedkładają swoje procedury zarządzania ograniczeniami przesyłowymi, w tym alokacji zdolności przepustowej, do zatwierdzenia krajowym urzędem regulacji. Przed zatwierdzeniem powyższych procedur krajowe urzędy regulacji mogą wystąpić do operatorów systemów przesyłowych o ich poprawienie.

Środa, 9 lipca 2008 r.

7. *Krajowe urzędy regulacji posiadają uprawnienia do wymagania w razie konieczności od operatorów systemów przesyłowych, LNG i dystrybucyjnych zmiany warunków, włącznie z taryfami, o których mowa w niniejszym artykule, w celu zapewnienia, że są one współmierne i stosowane w sposób niedyskryminujący.*
8. Każda strona wnosząca skargę przeciw operatorowi systemu przesyłowego, LNG, **magazynowania** albo systemu dystrybucyjnego może skierować skargę do *krajowego urzędu regulacji*, który, działając jako organ rozstrzygania sporów, wydaje decyzję w terminie dwóch miesięcy od wpłynięcia skargi. Termin ten może zostać przedłużony o dwa miesiące, jeżeli *krajowe urzędy regulacji* zażądadają dodatkowych informacji. Termin ten może zostać dalej przedłużony za zgodą strony skarżącej. Decyzja *krajowego organu regulacyjnego* ma skutek wiążący do chwili jej unieważnienia po złożeniu odwołania.
9. Każda ze stron, której to dotyczy i która ma prawo do składania skargi dotyczącej decyzji w sprawie metodologii podjętej w zastosowaniu niniejszego artykułu, lub gdy *krajowy urząd regulacji* ma obowiązek zasięgać opinii dotyczących proponowanych **taryf i metodologii**, może najpóźniej w terminie dwóch miesięcy od publikacji decyzji lub propozycji decyzji, lub w krótszym terminie określonym przez państwa członkowskie, złożyć skargę do rozpatrzenia. Taka skarga nie ma skutku zawieszającego.
10. Państwa członkowskie stwarzają odpowiednie i skuteczne mechanizmy **kontroli i przejrzystości** w celu unikania jakichkolwiek przypadków nadużywania pozycji dominującej, w szczególności na szkodę konsumentów i jakiegokolwiek zachowania rabunkowego. Te mechanizmy biorą pod uwagę postanowienia Traktatu, w szczególności jego art. 82.
- 11. Krajowe organy regulacyjne tworzą niezależne organy odwoławcze i alternatywne procedury dochodzenia roszczeń, takie jak niezależny mediator ds. odbiorców energii lub organ ochrony konsumentów. Zadaniem tych organów lub procedur jest efektywne rozpatrywanie skarg i stosowanie najlepszych praktyk. Krajowe organy regulacyjne ustanawiają normy i wytyczne określające, w jaki sposób producenci i operatorzy sieci powinni postępować ze skargami.**
12. Państwa członkowskie gwarantują przyjęcie odpowiednich środków, włącznie z postępowaniem administracyjnym lub karnym zgodnie z krajowym ustawodawstwem, przeciwko osobom fizycznym lub prawnym odpowiedzialnym za nieprzestrzeganie przepisów o poufności nałożonych niniejszą dyrektywą.
13. Skargi, o których mowa w ust. 8 i 9, nie naruszają prawa do odwoływania się na mocy prawa wspólnotowego i krajowego.
- 14. Decyzje podejmowane przez krajowe urzędy regulacji są w pełni uzasadnione i dostępne szerokiemu gronu odbiorców, aby umożliwić kontrolę prawną..**
15. Państwa członkowskie zapewniają, że na szczeblu krajowym istnieją właściwe mechanizmy, dzięki którym strona, której dotyczy decyzja krajowego urzędu regulacji, ma prawo odwołania się się do **krajowego organu sądowego lub innego organu krajowego** niezależnego od uczestniczących stron **oraz od jakichkolwiek władz.**

I

Artykuł 24d

System regulacyjny dotyczący kwestii transgranicznych

1. *Krajowe urzędy regulacji ściśle współpracują i konsultują się między sobą, jak również dostarczają sobie nawzajem oraz Agencji wszelkich informacji niezbędnych dla realizacji ich zadań na mocy niniejszej dyrektywy. W odniesieniu do udostępnianych informacji organ otrzymujący informacje winien zapewnić taki sam stopień poufności, jaki został zapewniony przez organ udostępniający informacje.*

Środa, 9 lipca 2008 r.

2. *Celem zapewnienia, by przypadki, w których następuje integracja regionalnych rynków gazu, odbyły się w odpowiednich strukturach regulacyjnych, właściwe krajowe organy regulacyjne gwarantują, że w ścisłej współpracy z Agencją i pod jej kierownictwem wykonywane są przynajmniej następujące zadania regulacyjne związane z ich rynkami regionalnymi:*

- a) *współpraca* przynajmniej na szczeblu regionalnym, aby wspierać tworzenie rozwiązań operacyjnych w celu zapewnienia optymalnego zarządzania siecią, rozwój wspólnych centrów handlu gazem oraz alokację transgranicznych zdolności przesyłowych, jak również zapewnić **odpowiedni** poziom zdolności połączeń wzajemnych, **w tym poprzez nową infrastrukturę łączącą**, w obrębie regionu **i pomiędzy regionami**, tak aby umożliwić rozwój skutecznej konkurencji **oraz zwiększenie bezpieczeństwa dostaw**;
- b) *harmonizacja co najmniej na odpowiednim poziomie regionalnym wszystkich kodów technicznych i rynkowych dotyczących odpowiednich operatorów systemów przesyłowych i innych podmiotów na rynku*;
- c) *harmonizacja zasad regulujących zarządzanie w sytuacjach przeciążenia*;
- d) *przyjęcie zasad mających na celu zagwarantowanie, że właściciele i/lub dyrektorzy centrów handlu gazem działających na odpowiednim regionalnym rynku zasobów są całkowicie niezależni od właścicieli i/lub dyrektorów przedsiębiorstw wytwórczych.*

Krajowe urzędy regulacji mają prawo zawierania wzajemnych porozumień w celu pobudzenia współpracy w zakresie regulacji, a działania, o których mowa w pierwszym akapicie, prowadzone są, w stosownych przypadkach, w ścisłym porozumieniu z innymi właściwymi organami krajowymi i bez uszczerbku dla ich szczególnych kompetencji.

3. Agencja podejmuje decyzje w sprawie systemu regulacyjnego dotyczącego infrastruktury łączącej co najmniej dwa państwa członkowskie:

- a) na wspólny wniosek krajowych urzędów regulacji, lub
- b) w przypadku, gdy właściwe krajowe urzędy regulacji nie były w stanie osiągnąć porozumienia w sprawie odpowiedniego systemu regulacyjnego w terminie sześciu miesięcy od daty przedłożenia dokumentacji ostatniemu z tych urzędów regulacji.

I

Artykuł 24e

Zgodność z wytycznymi

1. *Komisja lub jakikolwiek krajowy urząd regulacji* || może zażądać opinii Agencji w sprawie zgodności decyzji podjętej przez krajowy urząd regulacji z wytycznymi określonymi w niniejszej dyrektywie lub w rozporządzeniu (WE) nr 1775/2005.

2. Agencja przekazuje swoją opinię *Komisji lub krajowemu* urzędowi regulacji, który jej zażądał, lub Komisji, a także krajowemu urzędowi regulacji, który podjął przedmiotową decyzję, w terminie **dwóch** miesięcy.

3. W przypadku, gdy krajowy urząd regulacji, który podjął *sporną* decyzję, nie zastosuje się do opinii Agencji w terminie czterech miesięcy od daty otrzymania, Agencja informuje *odpowiednio* Komisję.

4. Każdy z krajowych urzędów regulacji może poinformować Komisję, jeżeli jest zdania, że decyzja podjęta przez krajowy urząd regulacji nie zachowuje zgodności z wytycznymi określonymi w niniejszej dyrektywie lub w rozporządzeniu (WE) nr 1775/2005, w terminie dwóch miesięcy od daty tej decyzji.

Środa, 9 lipca 2008 r.

5. Jeżeli Komisja, w terminie dwóch miesięcy po poinformowaniu jej przez Agencję zgodnie z ust. 3, lub przez urząd regulacji zgodnie z ust. 4, lub z własnej inicjatywy w terminie trzech miesięcy od daty decyzji stwierdza, że decyzja urzędu regulacji budzi poważne wątpliwości co do jej zgodności z wytycznymi określonymi w niniejszej dyrektywie lub w rozporządzeniu (WE) nr 1775/2005, Komisja może podjąć decyzję o wszczęciu postępowania. W takim przypadku Komisja wzywa krajowy urząd regulacji oraz strony postępowania przed krajowym urzędem regulacji do przedstawienia uwag.

6. W przypadku, gdy Komisja podjęła decyzję o wszczęciu postępowania, wydaje w terminie || czterech miesięcy od daty takiej decyzji, ostateczną decyzję:

a) o niewnoszeniu zastrzeżeń względem decyzji krajowego urzędu regulacji; lub

b) o zażądaniu od przedmiotowego krajowego urzędu regulacji dokonania zmiany lub cofnięcia swojej decyzji, jeżeli jest zdania, że nie zachowano zgodności z wytycznymi.

7. W przypadku, gdy Komisja nie podjęła decyzji o wszczęciu postępowania ani ostatecznej decyzji w terminach określonych odpowiednio w ust. 5 i ust. 6, uważa się, że Komisja nie wniosła zastrzeżeń względem decyzji krajowego urzędu regulacji.

8. Krajowy urząd regulacji stosuje się do decyzji Komisji o dokonaniu zmiany decyzji lub cofnięciu swojej decyzji w terminie dwóch miesięcy i odpowiednio informuje Komisję.

9. Komisja przyjmuje wytyczne ustalające szczegółowe zasady procedury dotyczącej stosowania niniejszego artykułu. Środek ten, mający na celu zmianę innych niż istotne elementów niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, przyjmuje się zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 30 ust. 3.

Artykuł 24f

Prowadzenie rejestrów

1. Państwa członkowskie wymagają, aby przedsiębiorstwa dostaw przez okres co najmniej pięciu lat przechowywały do dyspozycji **właściwych organów, dla celów realizacji ich zadań**, stosowne dane dotyczące wszelkich transakcji w ramach kontraktów na dostawy gazu i derywatów gazowych z odbiorcami hurtowymi i operatorami systemu przesyłowego, a także operatorami systemu magazynowania i LNG.

2. Dane te **mogą obejmować** szczegóły dotyczące charakterystyki tych transakcji, takie jak czas trwania i reguły dostarczenia oraz rozliczenia odpowiednich transakcji, ilości, dat i czasu realizacji, a także cen transakcji oraz środków identyfikacji danego odbiorcy hurtowego, jak również określone szczegóły dotyczące wszystkich nierozliczonych kontraktów na dostawy gazu i derywatów gazowych.

3. Krajowy urząd regulacji może podejmować decyzje o udostępnieniu uczestnikom rynku niektórych elementów tych informacji pod warunkiem, że nie zostaną ujawnione informacje istotne z handlowego punktu widzenia, dotyczące poszczególnych uczestników rynku lub poszczególnych transakcji. Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do informacji o instrumentach finansowych, które wchodzą w zakres dyrektywy 2004/39/WE.

■

4. Przepisy niniejszego artykułu nie nakładają dodatkowych obowiązków na podmioty objęte zakresem dyrektywy 2004/39/WE w stosunku do organów, o których mowa w ust. 1.

Środa, 9 lipca 2008 r.

5. W przypadku gdy organy, o których mowa w ust. 1, potrzebują dostępu do danych przechowywanych przez podmioty objęte zakresem dyrektywy 2004/39/WE, organy odpowiedzialne na mocy tej dyrektywy udostępniają żądane dane organom, o którym mowa w ust. 1.

(*) Dz.U. L 1 z 4.1.2003, s. 1."

19) Skreśla się artykuł 25.

20) Po art. 26 dodaje się artykuł w następującym brzmieniu:

„Artykuł 26a

Wyłączenie terenów przemysłowych

1. Państwa członkowskie mogą wyłączyć tereny przemysłowe z postanowień art. 4, art. 7, art. 8 ust.1 i 2, art. 9 i 11, art. 12 ust. 5, art. 13, 17 i 18, art. 23 ust. 1 lub art. 24 niniejszej dyrektywy.

2. Odstępstwa określone w ust. 1 nie mają wpływu na dostęp stron trzecich. Klienci na terenach przemysłowych mają wolny wybór dostawcy gazu i możliwość odwołania się do krajowego urzędu regulacji w przypadku sporu z operatorem sieci.”

21) Artykuł 30 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 30

Komitet

1. Komisja jest wspomagana przez komitet.

2. W przypadku odniesienia do niniejszego ustępu stosuje się art. 3 i art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem postanowień art. 8 tej decyzji.

3. W przypadku odniesienia do niniejszego ustępu stosuje się art. 5a ust. 1 do ust. 4 oraz art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem postanowień art. 8 tej decyzji.”

22) Załącznik A otrzymuje następujące brzmienie:

„Bez uszczerbku dla przepisów Wspólnoty dotyczących ochrony konsumentów, w szczególności dyrektywy 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz dyrektywy Rady 93/13/EWG, środki, o których mowa w art. 3, mają zagwarantować odbiorcom:

a) prawo zawarcia umowy z dostawcą usług gazowniczych, która określa:

— tożsamość i adres dostawcy;

— dostarczone usługi, oferowany poziom jakości usług, jak również czas przewidziany dla pierwszego przyłączenia;

— rodzaje proponowanych usług konserwacyjnych i remontowych;

— sposoby uzyskiwania aktualnych informacji na temat wszystkich stosowanych taryf i opłat za konserwację i remonty;

— czas obowiązywania umowy, warunki odnowienia i zakończenia świadczenia usług oraz wygaśnięcia umowy, istnienie jakiegokolwiek prawa do nieodpłatnego rozwiązania umowy;

— wszelkie ustalenia dotyczące kompensat i zwrotu kosztów, które mają zastosowanie w przypadku, gdy nie są spełnione standardy jakości usług zagwarantowane w umowie, włącznie z niepoprawnym i opóźnionym rozliczeniem;

Środa, 9 lipca 2008 r.

- metoda wszczynania procedur rozstrzygania sporów zgodnie z lit. f);
- informacje dotyczące praw konsumenta, w tym wszystkie powyższe dane, w sposób jasny przekazane wraz z rozliczeniem oraz przedstawione na stronach internetowych przedsiębiorstw gazu ziemnego; oraz
- dane właściwego organu odwoławczego, jak również informacje o tym, jak powinni postępować odbiorcy w przypadku sporu.

Warunki umów są uczciwe i znane z góry. W każdym przypadku informacje, o których mowa w niniejszej literze są dostarczane przed zawarciem albo przed potwierdzeniem umowy. Kiedy umowy zawierane są przez pośredników, powyższe informacje są również dostarczane przed zawarciem umowy;

- b) otrzymanie stosownego zawiadomienia o każdym zamiarze wprowadzenia zmian do umowy oraz poinformowanie o prawie do wycofania się z umowy po otrzymaniu zawiadomienia. Świadczący usługi powiadamiają bezpośrednio swoich odbiorców-abonentów, w przejrzysty i zrozumiały sposób, o jakichkolwiek podwyżkach stawek w odpowiednim czasie, nie później niż jeden okres fakturowania po wejściu w życie podwyżki. Państwa członkowskie zapewniają odbiorcom możliwość wycofania się z umów, jeżeli nie akceptują oni nowych warunków podanych im do wiadomości przez świadczącego usługi gazownicze;
- c) otrzymywanie przejrzystych informacji o stosowanych cenach i taryfach i o standardowych warunkach dotyczących dostępu do usług i korzystania z usług gazowniczych;
- d) oferowanie szerokiego wyboru sposobu rozliczania płatności, które nie dyskryminują odbiorców. Wszelkie różnice w warunkach odzwierciedlają koszty dla dostawcy o różnych systemach płatności. Ogólne warunki są sprawiedliwe i przejrzyste. Są przedstawione jasno i w zrozumiałym języku. Odbiorcy są chronieni przed niełojalnymi lub wprowadzającymi w błąd metodami sprzedaży, włącznie z barierami pozaumownymi narzuconymi przez dostawcę, na przykład sporządzeniem nadmiernej liczby dokumentów;
- e) brak karnych opłat w przypadku zmiany dostawcy;
- f) korzystanie z przejrzystych, prostych i niedrogich procedur rozpatrywania skarg. W szczególności wszyscy konsumenci mają prawo do tego, aby ich dostawca usług gazowniczych dostarczał te usługi i rozpatrywał skargi. Procedury te umożliwiają uczciwe i szybkie rozstrzygnięcie sporów w ciągu trzech miesięcy oraz system zwrotu kosztów lub kompensaty, w przypadkach, gdy jest to uzasadnione. W miarę możliwości powinny one być zgodne z zasadami określonymi w zaleceniu Komisji 98/257/WE z dnia 30 marca 1998 r. w sprawie zasad mających zastosowanie do organów odpowiedzialnych za polubowne załatwianie sporów konsumenckich (*);
- g) dla odbiorców przyłączonych już do systemu gazowniczego informacje o ich prawach dostawy gazu ziemnego o określonej jakości, za rozsądne ceny, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem krajowym;
- h) mają możliwość łatwej zmiany na nowego dostawcę oraz swobodny dostęp do danych dotyczących ich zużycia, oraz możliwość, w ramach jednoznacznego uzgodnienia i nieodpłatnie, udostępnienia każdemu upoważnionemu przedsiębiorstwu dostawczemu swoich danych dotyczących pomiaru. Strona odpowiedzialna za zarządzanie danymi ma obowiązek przekazania tych danych przedsiębiorstwu. Państwa członkowskie określają format danych oraz procedurę udostępniania danych dostawcom i odbiorcom. Odbiorca nie może zostać obciążony żadnymi dodatkowymi kosztami tej usługi;
- i) otrzymanie **przynajmniej raz na kwartał** właściwych informacji dotyczących rzeczywistego zużycia gazu oraz kosztów. Konsument nie może zostać obciążony żadnymi dodatkowymi kosztami tej usługi. Państwa członkowskie gwarantują, że rozpowszechnianie inteligentnych liczników zakończy się, powodując jak najmniejsze zakłócenia dla konsumentów, w ciągu ... (**)
a odpowiedzialne w tej kwestii są przedsiębiorstwa zajmujące się dystrybucją lub dostawą energii elektrycznej. Krajowe organy regulacyjne ponoszą odpowiedzialność za monitorowanie takiego rozwoju i ustanawianie na jego rzecz wspólnych standardów. Państwa członkowskie zapewniają, by normy ustanawiające minimalne wymagania projektowe i eksploatacyjne dla liczników rozwiązywały kwestie związane ze współdziałaniem, tak aby odbiorcy odnosili największe korzyści przy ponoszeniu jak najmniejszych kosztów;

Środa, 9 lipca 2008 r.

j) *w wyniku wszelkich zmian dostawcy energii otrzymują ostateczny bilans zamknięcia konta nie później niż miesiąc po przekazaniu informacji odnośnemu dostawcy.*

(*) Dz.U. L 115 z 17.4.1998, s. 31.

(**) *Dziesięć lat od wejścia w życie dyrektywy .../...WE [zmieniającej dyrektywę 2003/55/WE].* ”

Artykuł 2

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej ... (*) w 18 miesięcy od momentu jej wejścia w życie. Państwa członkowskie niezwłocznie przekażą Komisji tekst tych przepisów oraz tabelę korelacji między tymi przepisami a niniejszą dyrektywą.

Państwa członkowskie stosują te przepisy po upływie ... (*) ||.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odesłanie do niniejszej dyrektywy lub odesłanie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odesłania określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty najważniejszych przepisów prawa krajowego, które przyjmują w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

3. **Państwa członkowskie uchylają wszelkie prawa, rozporządzenia i przepisy administracyjne, które uniemożliwiają jakiegokolwiek przedsiębiorstwu gazowniczemu, urzędowi regulacji lub innemu organowi wypełnianie ich obowiązków, korzystanie z uprawnień lub dotrzymanie zobowiązań wynikających z niniejszej dyrektywy.**

4. **Komisja przedstawia corocznie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące formalnego i praktycznego wdrożenia niniejszej dyrektywy w każdym państwie członkowskim.**

5. **Jeśli jednostka publiczna jest bezpośrednio lub pośrednio zaangażowana w nabycie części przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, Komisja jest powiadamiana o cenie związanej z zawarciem takiej transakcji. Powiadomienie takie zawiera potwierdzenie przez międzynarodową spółkę audytorską podstawowej wartości aktywów. Komisja wykorzystuje tego typu informacje wyłącznie do sprawowania kontroli nad pomocą państwa.**

Artykuł 3

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie [...] dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Artykuł 4

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

(*) Osiemnaście miesięcy od wejścia w życie niniejszej dyrektywy.